

De Grote Verbouwing 2020-2030

Hoe omkaderen en ondersteunen we de
ontwikkeling en realisatie van de projecten
voor de volgende 10 jaar?

1 december 2020
Online sessie WinVorm

Joachim Declerck
Stichter & directeur, innovatieplatform Architecture Workroom Brussels
Professor, Architecture and Spatial Transformation, Ghent University & EPFL
Namens het initiatief en partnerschap "De Grote Verbouwing 2020-2030"

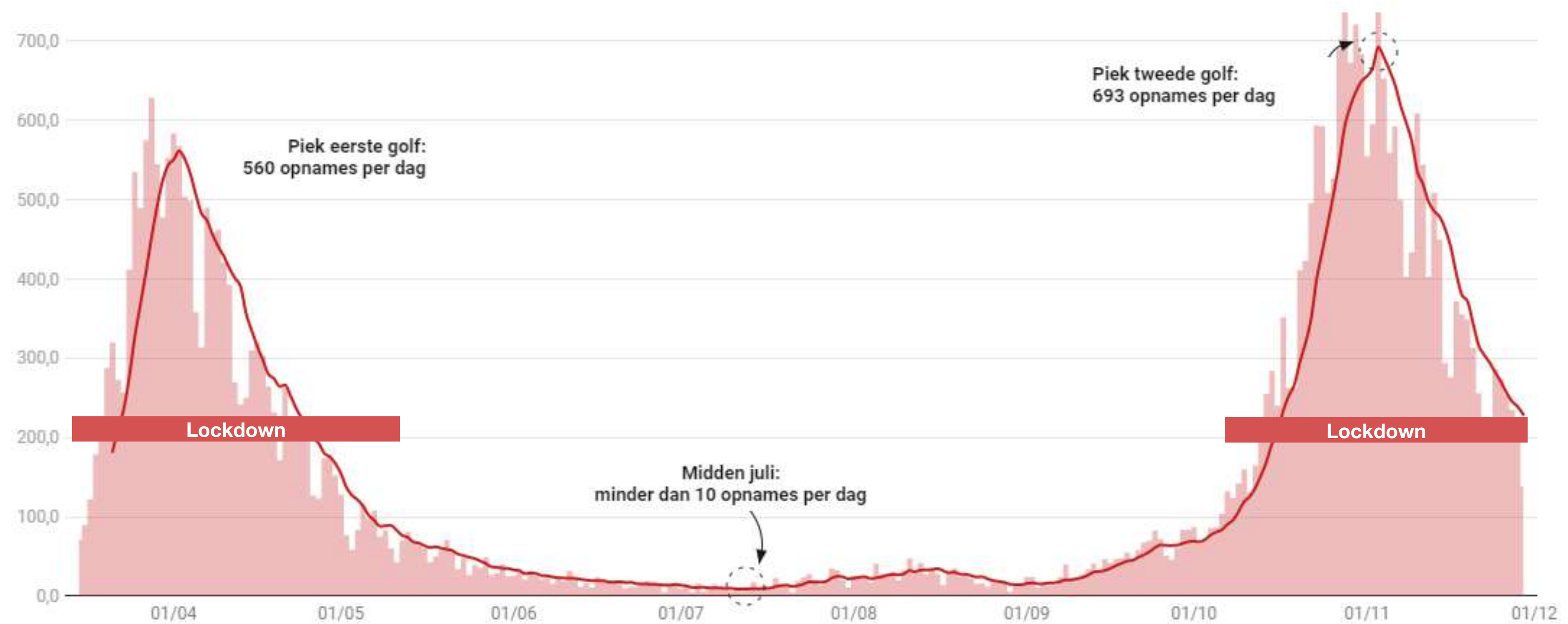
HARBOURS

The seeds of a circular economy grow where city meets harbour.

17

Covid-19 als uitzonderingstoestand

- werken van thuis uit
- minder verkeer
- meer leven in directe omgeving
- drukte in natuurgebieden
- belang van zorg in de buurt
- belang van lokale productie en handel

Covid-19 als tijdelijk fenomeen

We willen terug naar sociale interactie en samenwerking.

We willen terug naar een samenleving.

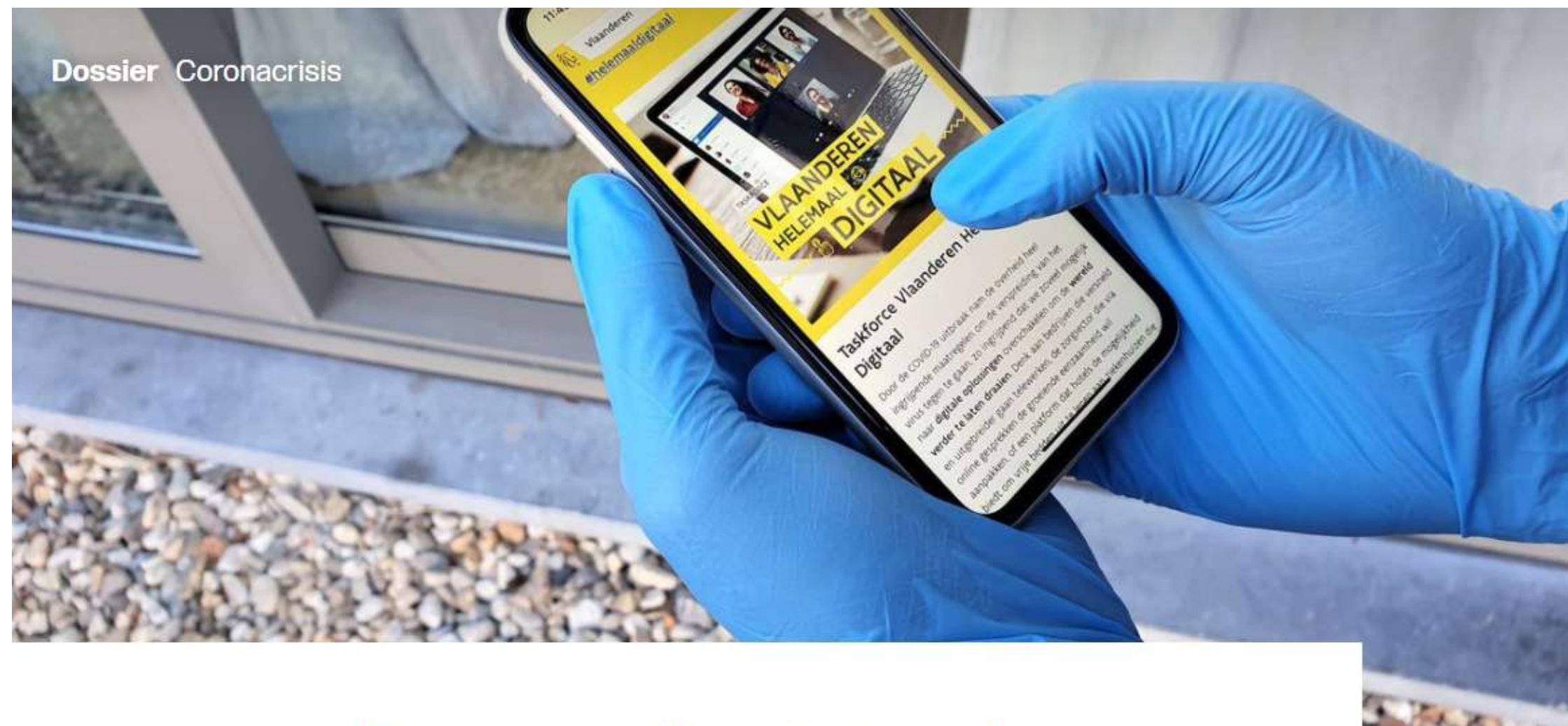

Covid-19 als game-changer

Maar er zijn ook blijvers en versnellingen:

- kwaliteit van onze directe leefomgeving
- bereikbaarheid van voorzieningen in de buurt
- minder pendelen en meer digitalisering

Leontien De Wulf
wo 01 apr 17:40

De corona-uitbraak als motor voor digitalisering: "Dit is het moment voor bedrijven om zich opnieuw uit te vinden"

Copyright 2019 The Associated Press. All rights reserved

Eli Leroy, Denny
Baert, Dorien
Vanmeldert
zo 29 nov 13:24

De andere curves: populariteit van wandelen piekt tot ongeziene hoogte tijdens deze lockdown

Covid-19 komt bovenop verscheidene transities

De gemeenten worden geconfronteerd met allerlei veranderingen en opgaven: energietransitie, water en droogte, biodiversiteit, klimaatverandering, demografie, voorzieningen, mobiliteit, etc. Vaak heeft elke gemeente apart niet de antwoorden op deze uitdagingen, noch de slagkracht om autonoom experimenten en expertise te ontwikkelen.

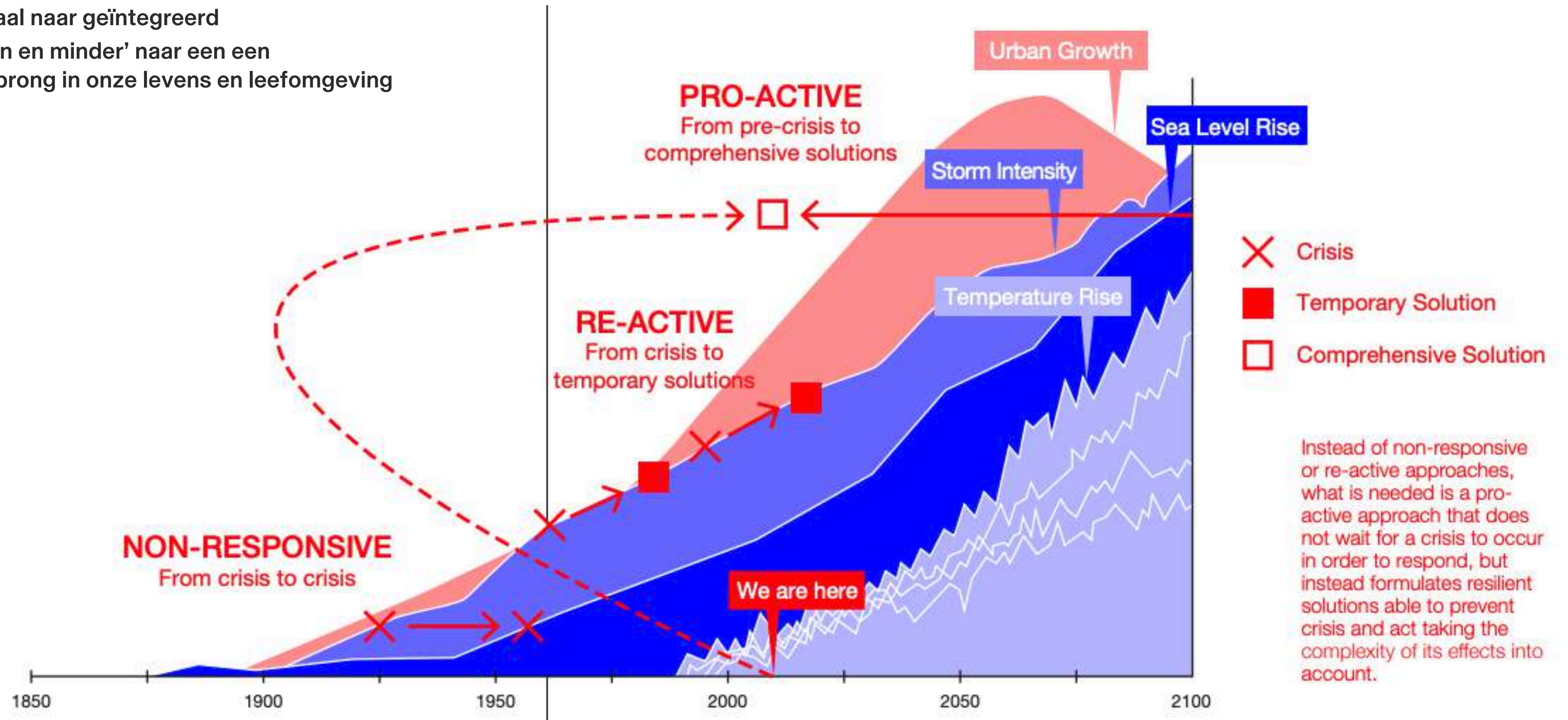
Joris Truyts
wo 28 feb 2018 11:41

Vlaanderen over 10 jaar: meer
ouderen en kinderen, minder actieve
bevolking (20-64)

Hoe gaan we om met een stapeling van crisissen en transities?

- Van reactief naar proactief
- Van sectoraal naar geïntegreerd
- Van 'moeten en minder' naar een een kwaliteitssprong in onze levens en leefomgeving

De kwaliteit en toekomstbestendigheid van de leefomgeving is een cruciale opdracht.

Sterker nog. Als we de leefomgeving niet aanpassen, dan krijgen we de grote opgaven en doelen simpelweg niet gerealiseerd. Zonder “landing” in onze leefomgeving blijven de nodige veranderingen en verbetering papieren intenties.

We staan voor een golf van nieuwsoortige projecten in dorpskernen, landschappen, haven- en industriegebieden, steden en stadsranden. We weten inmiddels welke dat zijn.

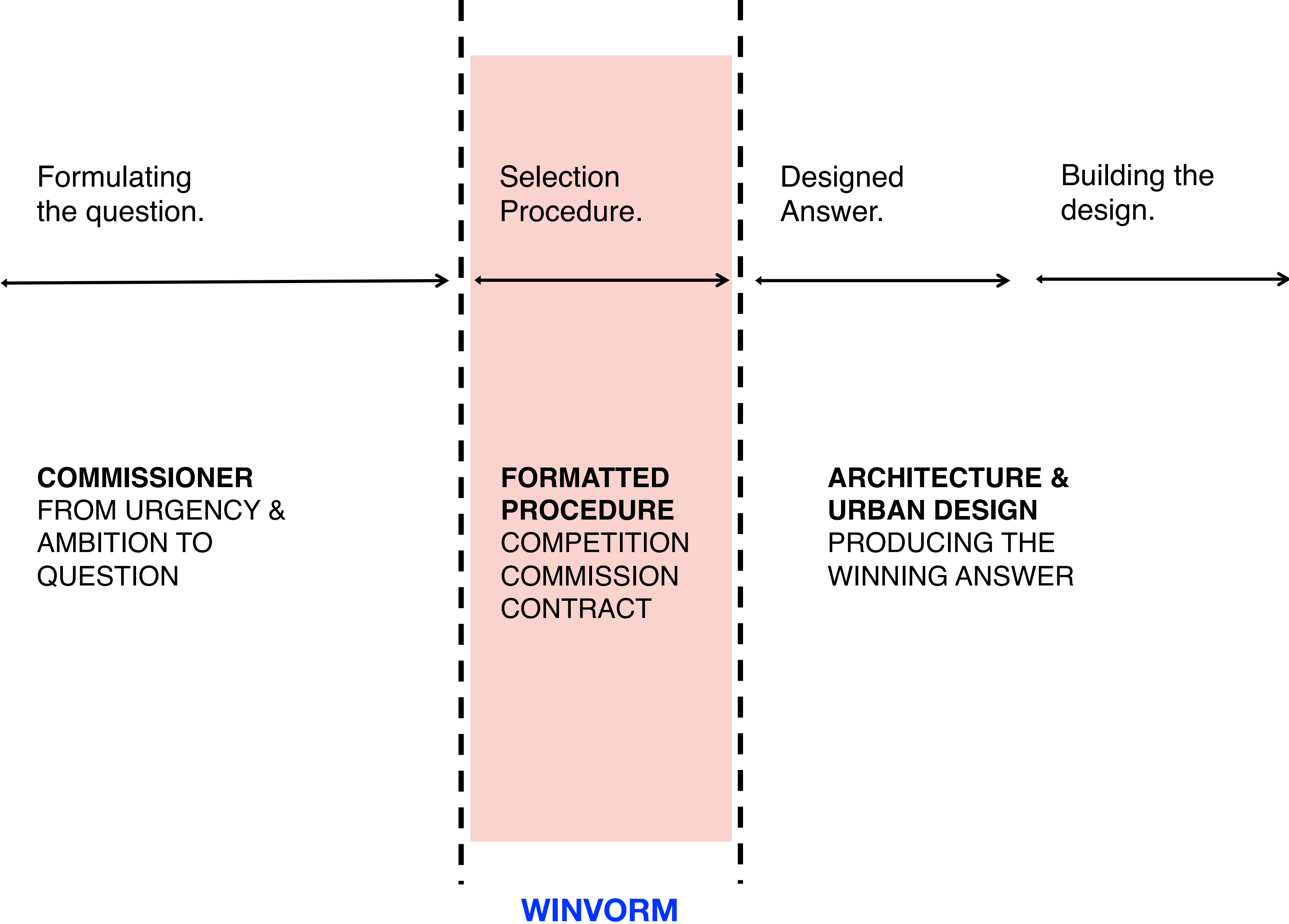
Niemand kan die alleen realiseren: alleen gezamenlijk kunnen we de expertise en uitvoeringskracht voldoende snel ontwikkelen.

**“Iedere periode kent haar eigen
typische projecten. Het vorige
decennium waren dat de stations-
omgevingen, verkavelingen,
voorzieningen, kernvernieuwing.
Wat zijn de nieuwe plekken van
verandering die we de komende
tijd massaal moeten realiseren om
onze doelstellingen te halen?**

En hoe doen we dat?

Vlaanderen is
‘wereldberoemd’
voor zijn kwalitatieve
selectieprocedures.

WINVORM helpt bouwen aan een kwalitatieve omgeving

BKO Kortemark: huiselijk hergebruik

Eén van de mooie realisaties uit de Oproep WinVorm is de renovatie van een verouderd gebouw tot een buitenschoolse kinderopvang in Kortemark. Het ontwerp komt van het Brusselse architectenbureau [B-ILD](#).

Nadat de lokale vestiging van het gemeenschapsonderwijs was gesloten, wou de gemeente Kortemark het oude betonnen prefab paviljoen vervangen door een doorgedreven duurzame nieuwbouw. Om een juist en kwalitatief antwoord te vinden schreef ze een architectuurwedstrijd uit binnen de WinVorm (West-Vlaanderen in Vorm) procedure. Voor kleinere projecten, zoals deze, hoeft de ontwerper enkel maar zijn portfolio en visie op de opdracht te presenteren. B-ILD benadrukte toen al dat het interessant zou kunnen zijn om de bestaande structuur te behouden. Sloop- en grondwerken konden zo tot een absoluut minimum beperkt blijven en er hoefde minder materiaal

OW1506 BKO Voetbalkantine Westrozebeke

📍 Staden

OW1606 Masterplan Dadipark

📍 Dadizele

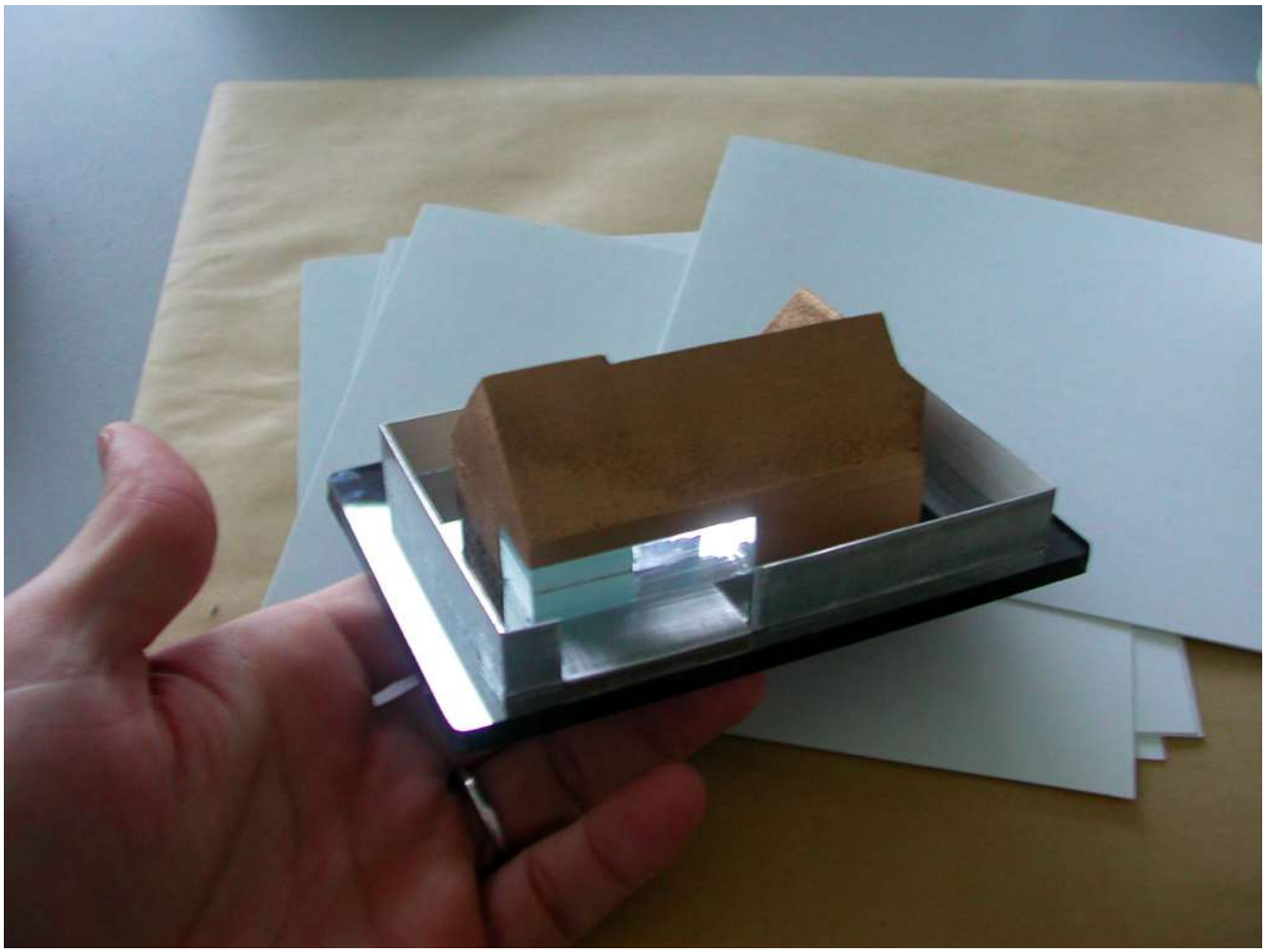
OW1603 Ontmoetingscentrum

📍 Lichtervelde

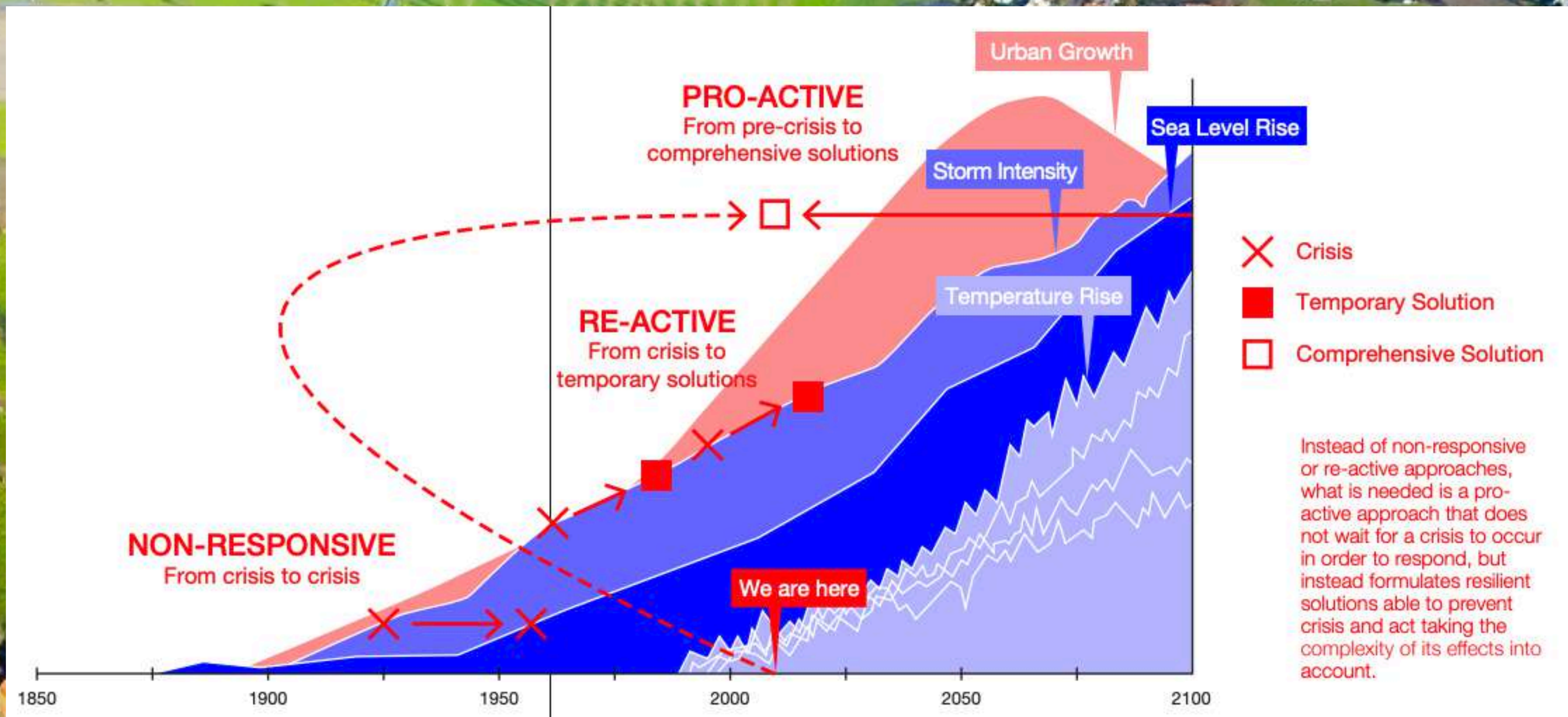

OW1607 Masterplan Site Strobbe

📍 Izegem

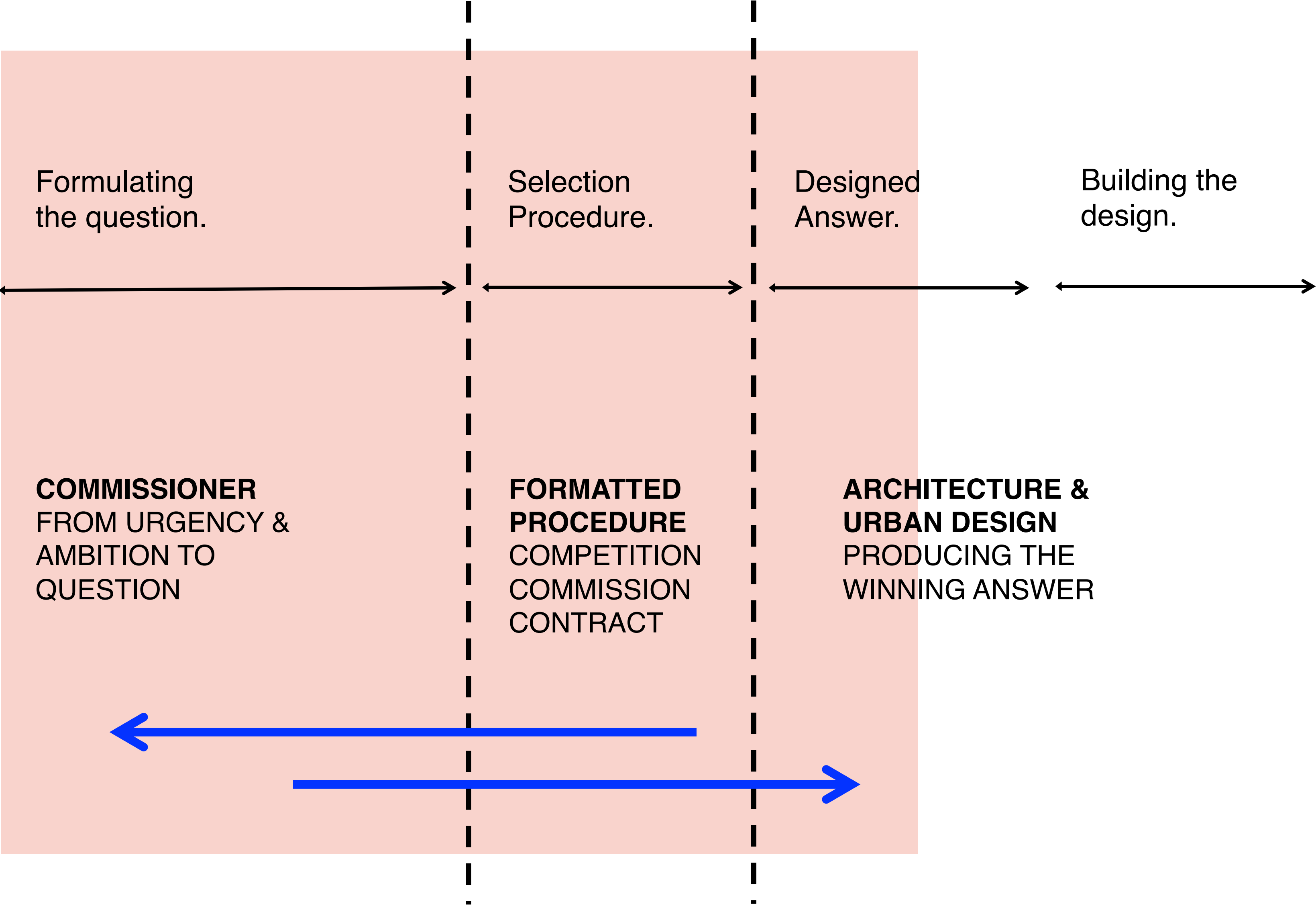

Procedures voor gekende, typische vragen?

Of kunnen we procedures ook inzetten voor de ontwikkeling van toekomstgerichte opdrachten en projecten?

Ondersteuning bij ontwikkeling van opdrachten?

DEINZE

LIVING URBAN AT THE LYS

uapS & Bureau Bas Smets

Deinze as a succesfull project

The urban renewal in Deinze is seen as one of the most succesful projects in the urban renewal in Belgium since the start of the 'Stedenfonds' in 2002. One concept subsidy was the start of a cascade of new projects, rethinking the whole of Deinze and its surroundings. The projects extend from public squares, the recreational park of the Brielmeersen and reconversion of neighborhoods to private housing and public facilities. This is all supervised by the city renewal team, which originates from the very first project of 'Stedelijk wonen aan de Lys'. While projecting new ideas on the city by designing, the city also rethought the concept of public-private collaboration and invested in participation evenings to incorporate public opinion. These factors make the renewal in Deinze successful, which is still going strong today.

↖ aerial view Deinze

2007

The urban renewal in Deinze started because of a few factors.

First, Deinze lost its identity as city along the Lys. The city had turned its back to the river since the dyking in in the 60's and 70's. Hard borders make the water unattainable.

Second, the monumental industrial mills along the Lys, built in 1875 and since 1975 property of nv Dossche, were vacant because of the repositioning of the factory in the industrial zone of Deinze. A new part of the city could be made at this central site, well positioned along the Lys.

This led to a collaboration between the city of Deinze and nv Dossche, who together worked out a plan for a re-adaptation of the old mills. With this plan they asked for a project subsidy, which was not given. Deinze had to spice up their idea's and integrate the site in a more broader idea of the city, while obtaining a better quality of a plan on site.

events start the renewal

↖ project Mills before concept study

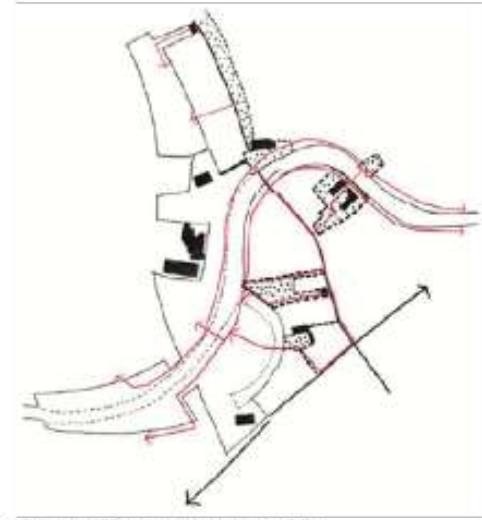
a rejection becomes a potential

A concept subsidy was given to work out the potentialities for the whole city. External experts would contribute to the overall discussion and share their expertise to broaden up the discussion and aim for a qualitative renewal. There was a need for research by design in the project itself, as well as the whole city center. The already existing collaboration between the city and Dossche Mills needed to be optimized, together with a more participative approach.

The city of Deinze wanted not only to re-adapt the old mills, but had the ambition to handle other issues in the city: a too small art & music academy, renewing the market, connecting this Market to the Kaandelpark via uls Van Thuyne, city hall renovation, a new administrative center and a cultural center. A new mobility plan arose along these idea's.

uapS and Bureau Bas Smets analyzed the whole city of Deinze and created a spatial frame for further urban renewal, with the Lys as its backbone.

2007

↖ scheme of potentialities, connected to mobility

2008

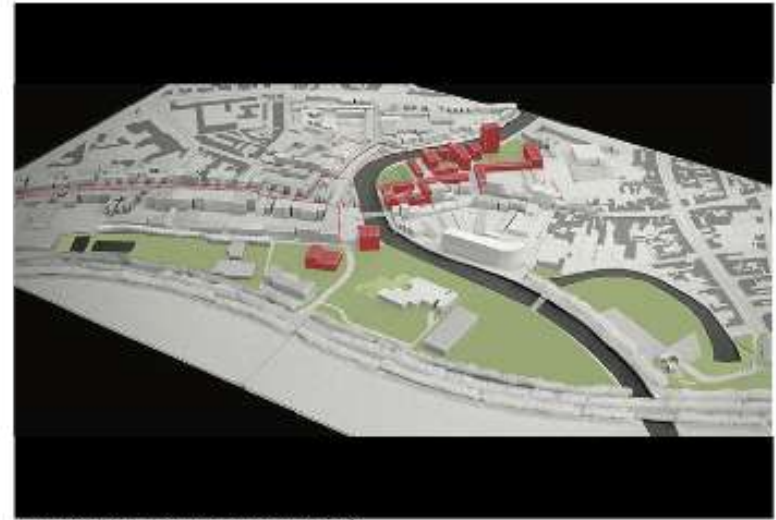
the Lys as backbone of the analysis

The analysis of uapS was arranged in three parts, connected to the structure of open spaces along the Lys and three types of public spaces.

First, the Lys meander (Leie-meander) is a meaningful public space on the level of the city and region. Articulation of the borders of the river has to be more clear, creating different shores. The Lys is a important space, shaping the image of the city center of Deinze.

The Kaandelpark gets a new articulation along its border and two new public volumes, reconnecting the Lys and the city center. The reconnection between the Kaandelpark and the Market will happen through Huis Van Thuyne. The Market itself will be redesigned to be a more qualitative space for multiple activities.

The barriers between the city center and the Lys, as bushes, hedges, other plants and fences will be taken away to create a new continuity and visibility towards the water.

↖ potentialities of the city center, by uapS

Second, the Lys borders (Leieboorden) have to be re-adapted, to regain the contact with the water. The riverbanks get a landscape profile, to make them qualitative spaces instead of residual spaces.

Third, the Lys chambers (Leiekamers) are spaces along the Lys which will be reconversed. In this conceptstudy two area's are worked out: the Mills and the masterplan for the academy. In the future, we will see the site of the city gas factory as a new study.

The site of the Mills gets a more public character, which could less be found in the original plans. Public functions will be positioned along the Lys and there will be a 'grey' zone between public and private.

To bring these idea's to life, it was important to have a good support for the designers: a city renewal team, the public-private collaboration and participation evenings.

↖ reconversion of the Leiedam, next to the academy of arts and music. Worked out by Robbrecht & Daem Architecten and Marie-José Van Hee Architecten

a city renewal team

The creation of a team working on the urban renewal would help to select designers, work out the sequence of projects and control the realisation. They advise the city in its leading role and check the quality of each project. This will make a more integrated approach of each project.

This team consists of three external experts, the head of the city urban planning department, the mayor, city secretary, chairman of spatial planning. Among the experts, uapS, Marie-José Van Hee and Paul Robbrecht attended. Also the private partners would tag along.

The success of the renewal in Deinze is due to these intensive meetings and the imaginairy and integrated research by design. Also the direct connection between the designers and the administrative representatives was crucial to directly check the possibilities and regulations of an area.

↖ new design of the Mills, by uapS

2008 - ...

public-private collaboration

The collaboration between public and private instances made it possible to create this project.

Leader in this project was the city of Deinze, with its coordinating function. They worked together with the private partner nv Dossche Mill's. The Flemish Government had an input via the Flemish 'Stedenbeloof' and also 'Waterwogen en Zoekanaal NV' joined the initiative.

The idea is to construct a PPS (Publiek-Private Samenwerking/Public-Private collaboration), because private partners will only collaborate when there is a financial surplus to be gained. Working together needs to benefit both sides to have a fruitful project.

In this case, nv Dossche Mill's saw the potential presented by the concept study and worked with their own architects and with the city to redesign the whole site.

↖ sketch used in participation evening, re-imagining a street profile in Grammene-Gottem

participation

In all the projects of Deinze, participation evenings can always be found. These evenings reconnected the design to the people and a possibility for feedback is present. Moderation happens with communication bureau TOPOS.

The organization of such a participation evening consists mostly of:

- a presentation of the intermediate state of the analysis and design, by the study bureau
- reconnection to previous participation evening(s)
- interactive panel to get to know thoughts inhabitants

Participatory evenings happen in each step of the project: before and during the designing process, at the final design and even, in the case of Oostkouter, while making the RUP.

2008 - ...

↖ 1. current situation market - 2. design by uapS - 3. design by Robbrecht & Daem and Marie-José Van Hee Architecten

2008 - 2012

from concept study to design

While having discussed the process of the concept study and the support provided, many projects in Deinze have already been executed. The sketches above show the evolution from the idea in the concept study towards the ideas presented by the architects.

The research by design of uapS and Bureau Bas Smets for the Market of Deinze thought the former square out as still being fully paved, but with a smaller lane, making more space for weekly markets, fairs and café terraces. The government commissioned Robbrecht & Daem Architecten en Marie-José Van Hee Architecten to redesign the Market square, together with the Sint-Poppeplein, the square in front of the church along the Lys. The design still followed the idea's of the concept study, but worked it extensively out, into the last detail of benches and lighting. Even the integration of a artwork happened in the pavement.

Important is that the concept study made it possible to define concrete project guidelines, which could easily be presented for the 'Open Oproep' of the Vlaams Bouwmeester

↖ representing projects to the public, exhibition summer 2017 in new administrative center

Deinze 2020 & Deinze Durft!

2009 - ...

With the first concept study, Deinze gained an unknown enthusiasm to handle the dysfunctionalities in the city. The city of Deinze started in 2009 the idea of renewing the city before 2020, working further on the potentialities showed by uapS and Bureau Bas Smets and creating new idea's. The city of Deinze recognized the need for a participatory approach and therefore initiated the slogan 'Deinze Durft!', creating a city debate.

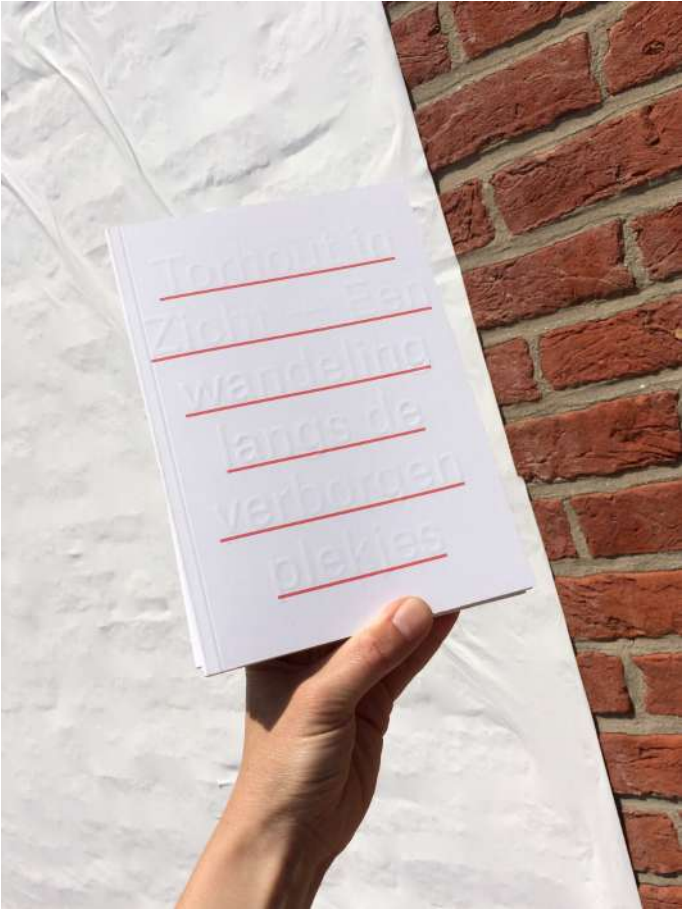
what brings the future?

In the exhibition in the summer of 2017, Deinze gave an overview of all the future projects in Deinze. What is striking, is the inclusion of projects at the border of Deinze, as Gottem-Grammene and Meigem, situated all outside Deinze. The urban renewal in Deinze is still going strong, tackling all spaces in need for a reconversion.

this laporello is made by Emma Blerens

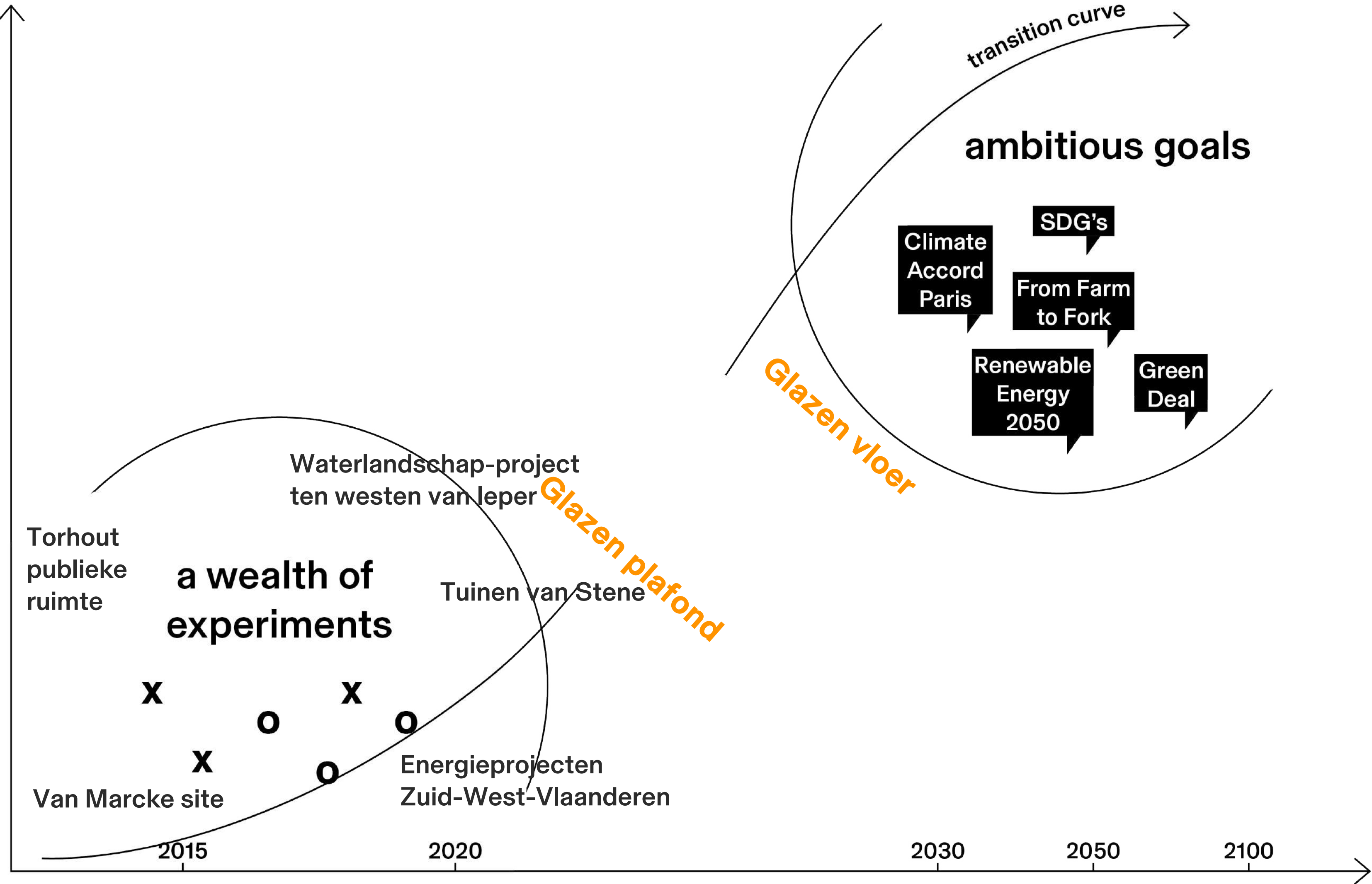
Advanced Topic
Renewing Urban Renewal
led by Joachim Declerck
2017-2018

De experimenten zijn er.
Kunnen/willen we doorpakken?

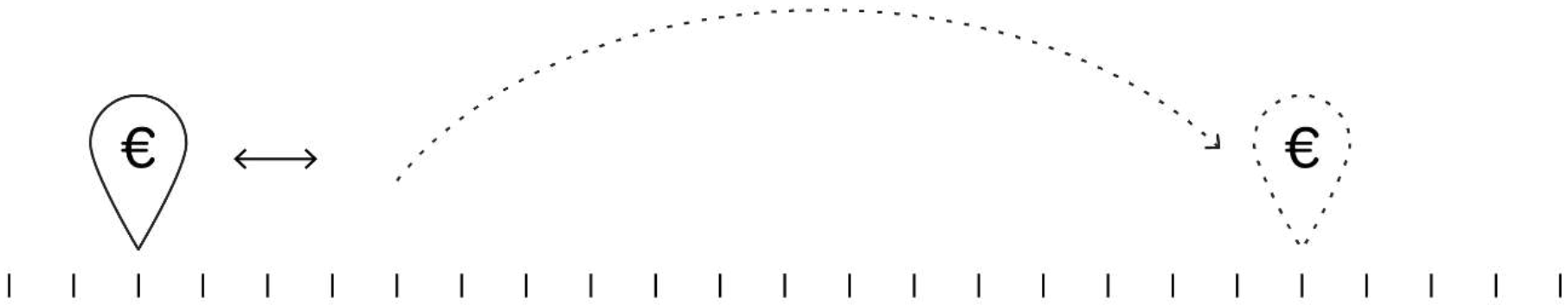
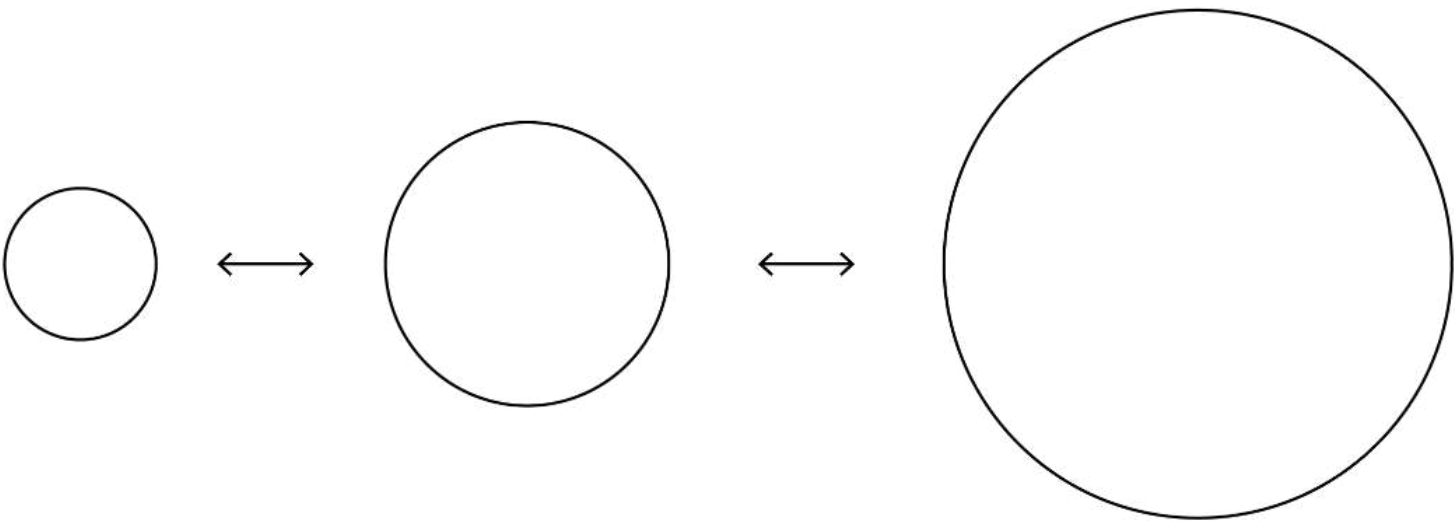
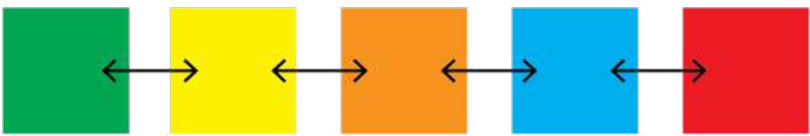
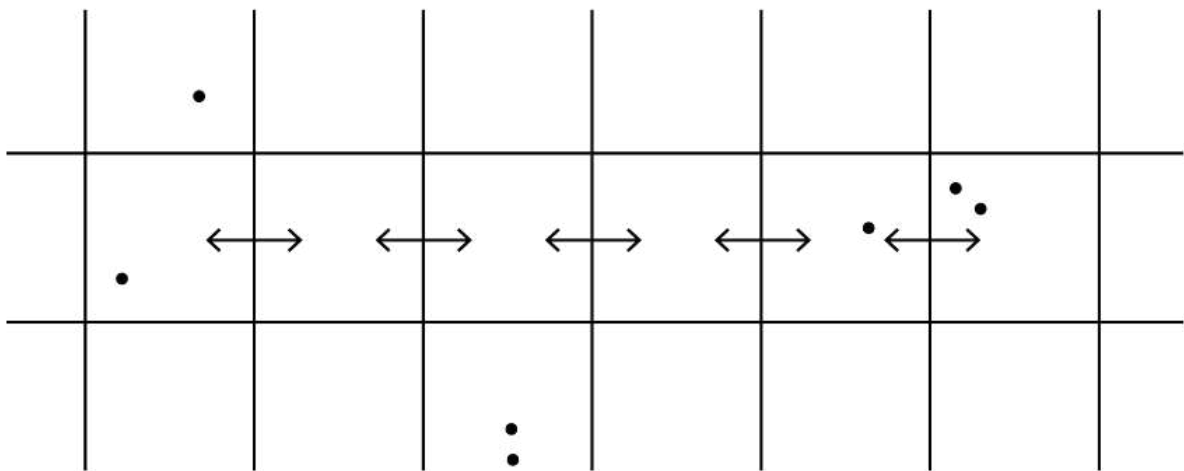
Wat zijn de projecten van de komende 10 jaar, en hoe realiseren we die op vele plekken tegelijk, in wat door de Verenigde Naties 'The Decade of Action' is gedoopt?

De vele experimenten tellen
nog niet op tot de ambitieuze
doelen...

Onoverbrugbare spanningsvelden
Een kant kiezen is de enige optie?

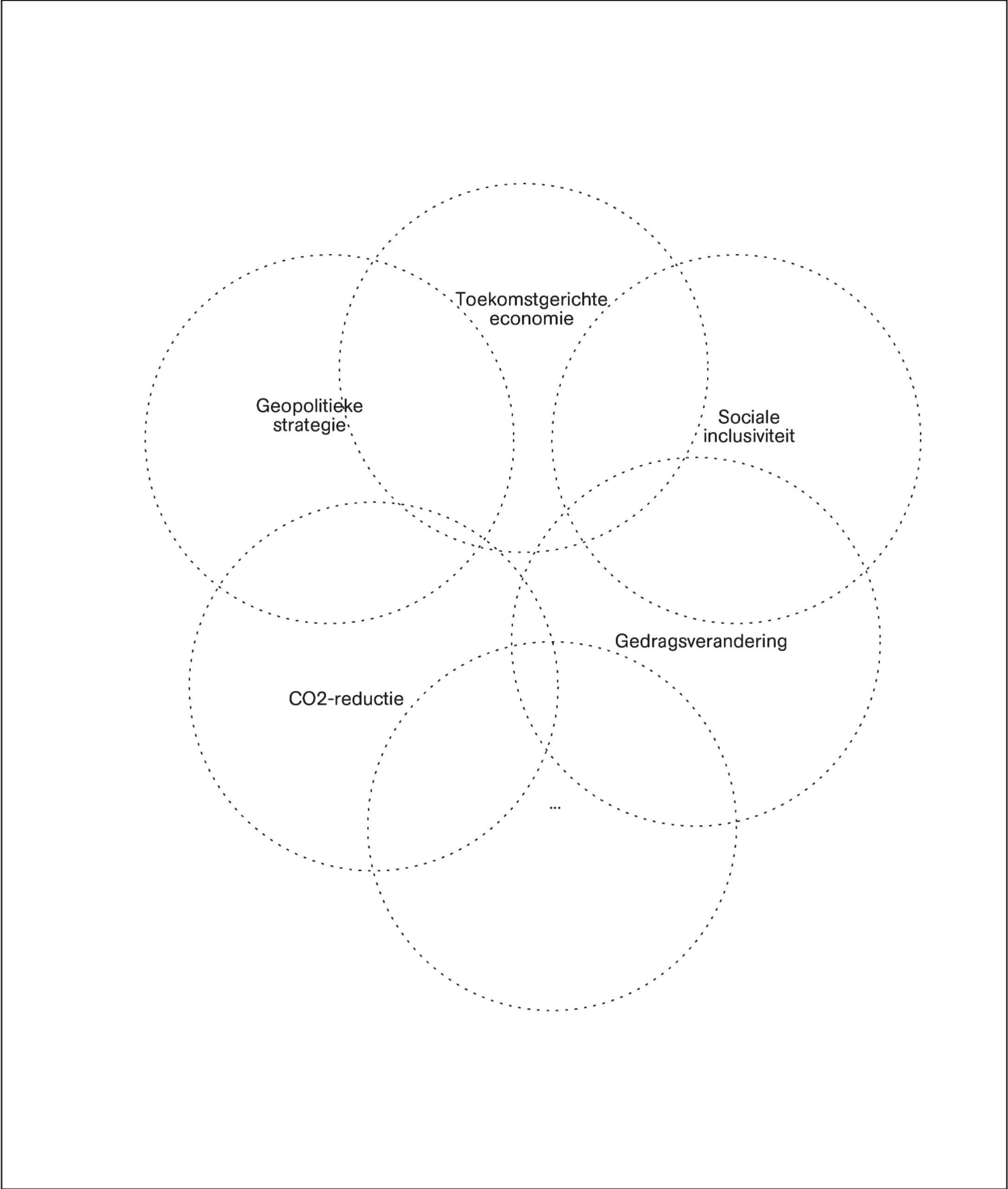
- I. Sectorale benaderingen naast elkaar.
- II. Economie OF Ecologie OF Sociaal/gezondheid (bevestigt ideologische tegenstellingen)
- III. Mondiale handel OF lokaal/regionaal & circulair produceren.
- IV. Het nu redden van economie en banen (liquiditeit) OF BuildBackBetter (investeren).
- V. Nog harder inzetten op technologie en innovatie OF nieuw pact OF regierol overheid OF Open Data platforms (verschillende theorieën van verandering)
- VI. Akkoord over beleidsdoelen vs. ontbreken van uitvoeringsprogramma's (geen 'passage à l'acte')
- VII. ...

Ingraven in de stellingoorlog

Maakt blind voor common ground

We dreigen verzeild te raken in een stellingenoorlog, waar niemand nog vooruit geraakt. Hier lijkt het ons essentieel de middenruimte te benoemen en een nieuwe balans te zoeken. Wat niet wil zeggen dat we geen stelling innemen, we positioneren ons en zoeken naar een duidelijke verschuiving op deze vectoren, maar we geloven dat er common ground is, dat een akkoord over de te volgen weg denkbaar is, maar dat we die (nog) niet zien.

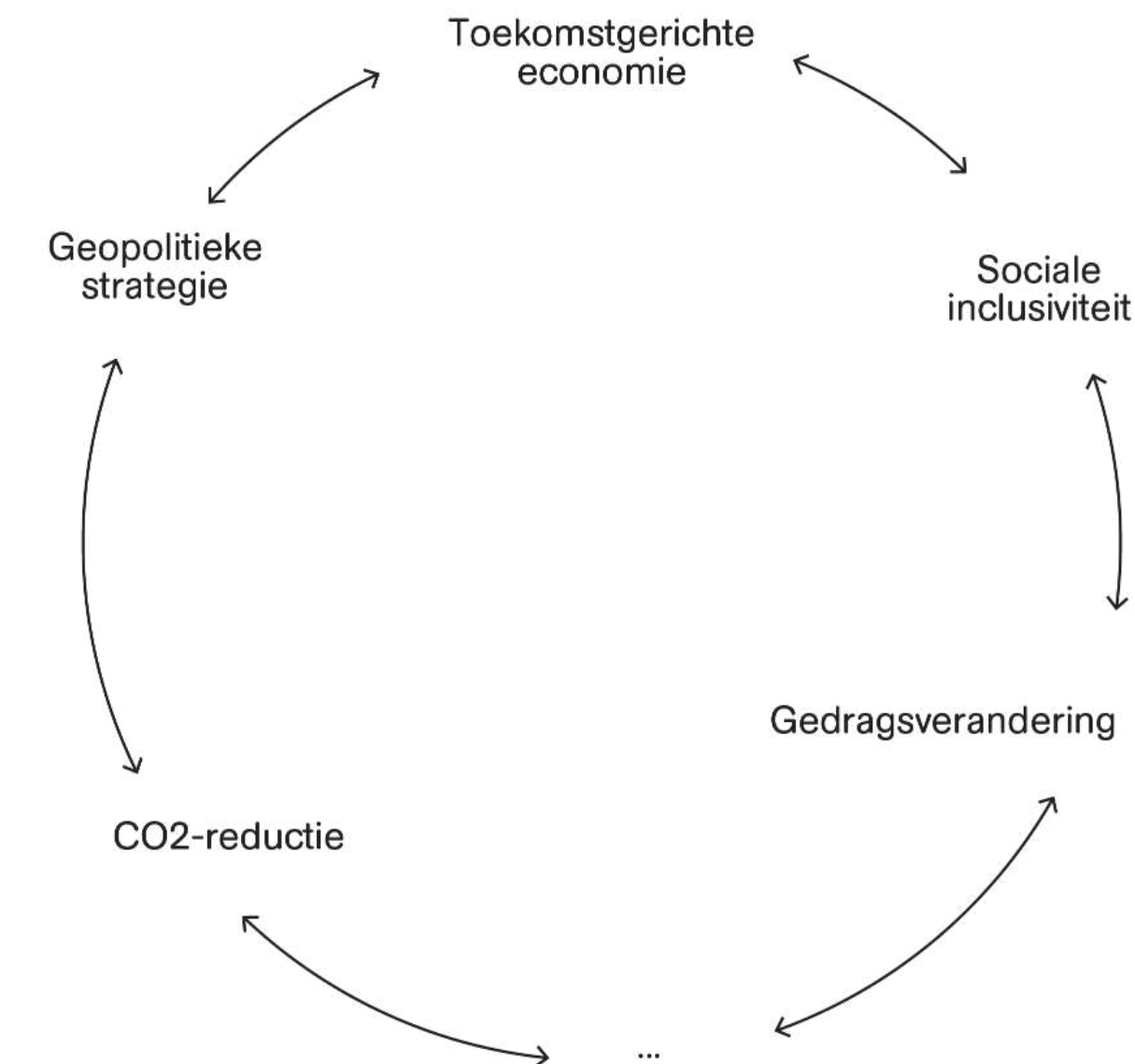
Geïntegreerde benadering

Keteneffecten activeren

We mogen niet opnieuw vast komen te zitten in de valse tegenstellingen tussen economie en ecologie, mondiaal en lokaal, maar moeten net die synergieën vastpakken én daarop inzetten. Om de geopolitieke afhankelijkheid van onze economie en welvaartscreatie naar een nieuwe balans (en dus robuustere toestand) te brengen wilden we delen van de productie- en bevoorradingsketen 'reshoren' en circulair maken (energie-bevoorrading, logistiek, maak-economie, ...). De geformuleerde nieuwe balans tussen regionale en circulaire maakeconomie en mondiale stromen is een positive sum game voor welvaartscreatie, maar ook voor het klimaat en sociale ketens.

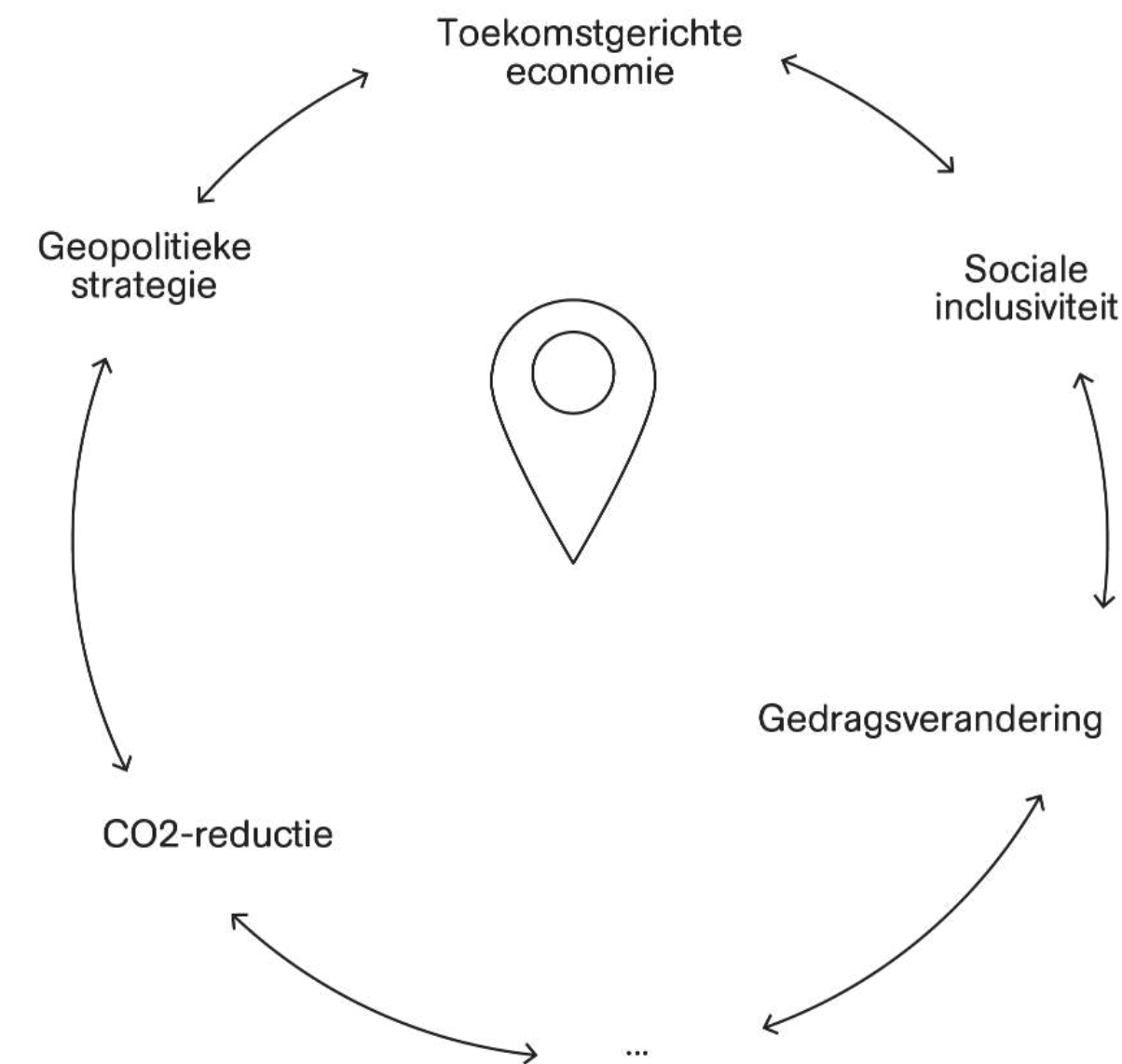
“keten van brede meerwaarde”

“positive sum game”

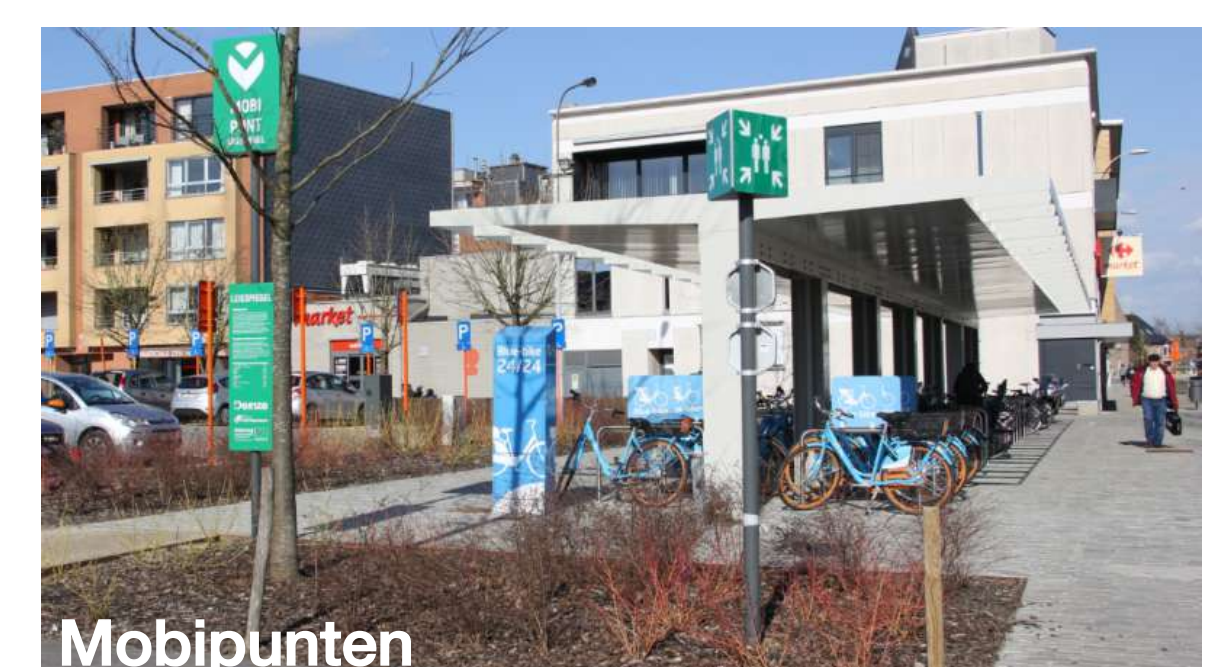
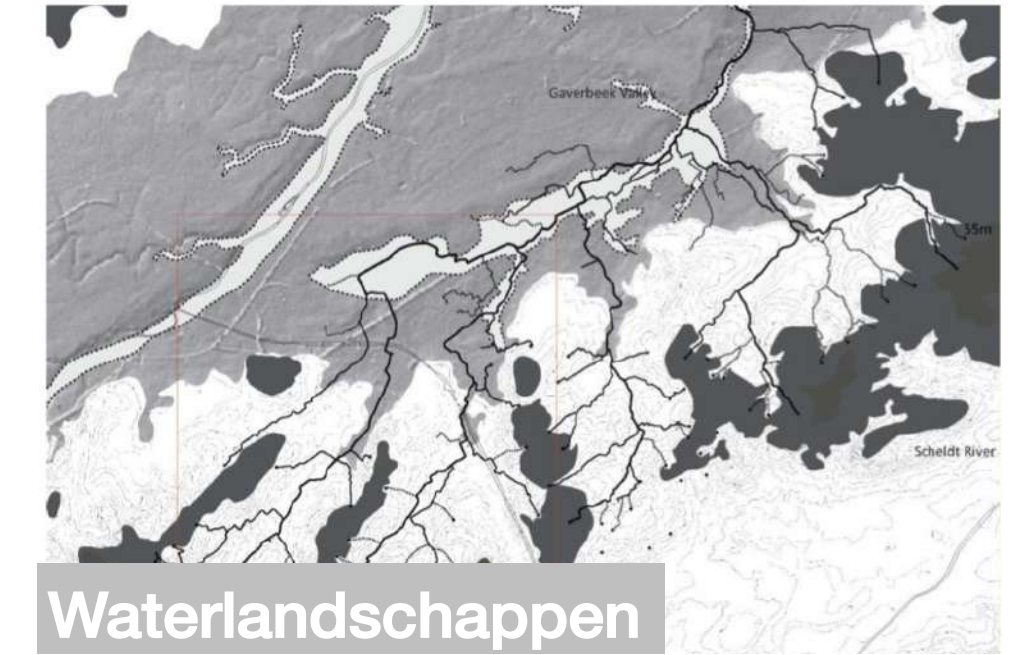

Geen papieren intenties en doelen... Maar focus op concrete plekken en grote werven

We zien niet alleen overlap tussen verschillende belangen en posities, maar ook de mogelijkheid om dit vast te pakken op concrete plekken. Enkel als we ruimte maken voor een veranderde manier van wonen, bewegen, produceren, transporteren en samenleven kunnen de geformuleerde doelstellingen landen. Het samenwerken richting de uitvoering van concrete werken dwingt ons om de positive sum game te benoemen, voorbij de stellingen. Hier zien we het de kans om projecten vorm te geven op het lokale niveau van de wijk of de stad die gelijktijdig welvaart en jobs garanderen en creëren, economische ketens circulair en duurzaam maken, en een kwaliteitssprong teweegbrengen in de (leef)omgeving.

De Grote Verbouwing

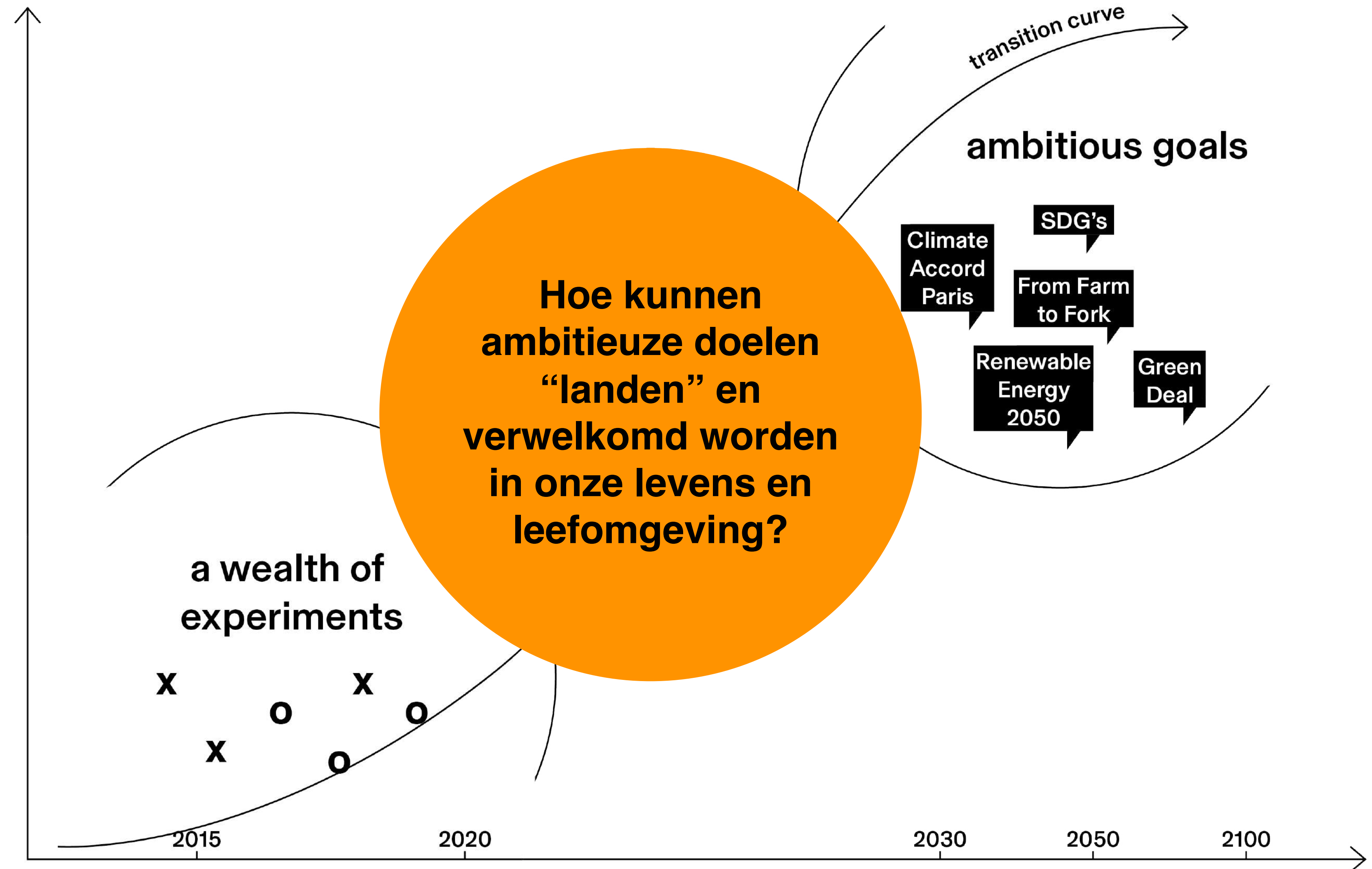
Veel meer dan plannen en visies is de 'passage à l'acte' de grote uitdaging. We moeten een 'grote verbouwing' structureren.

Maar wie en waar?

How do we achieve the #GlobalGoals by 2030?

- Mobilize everyone, everywhere
- Demand urgency and ambition
- Design new innovations and solutions

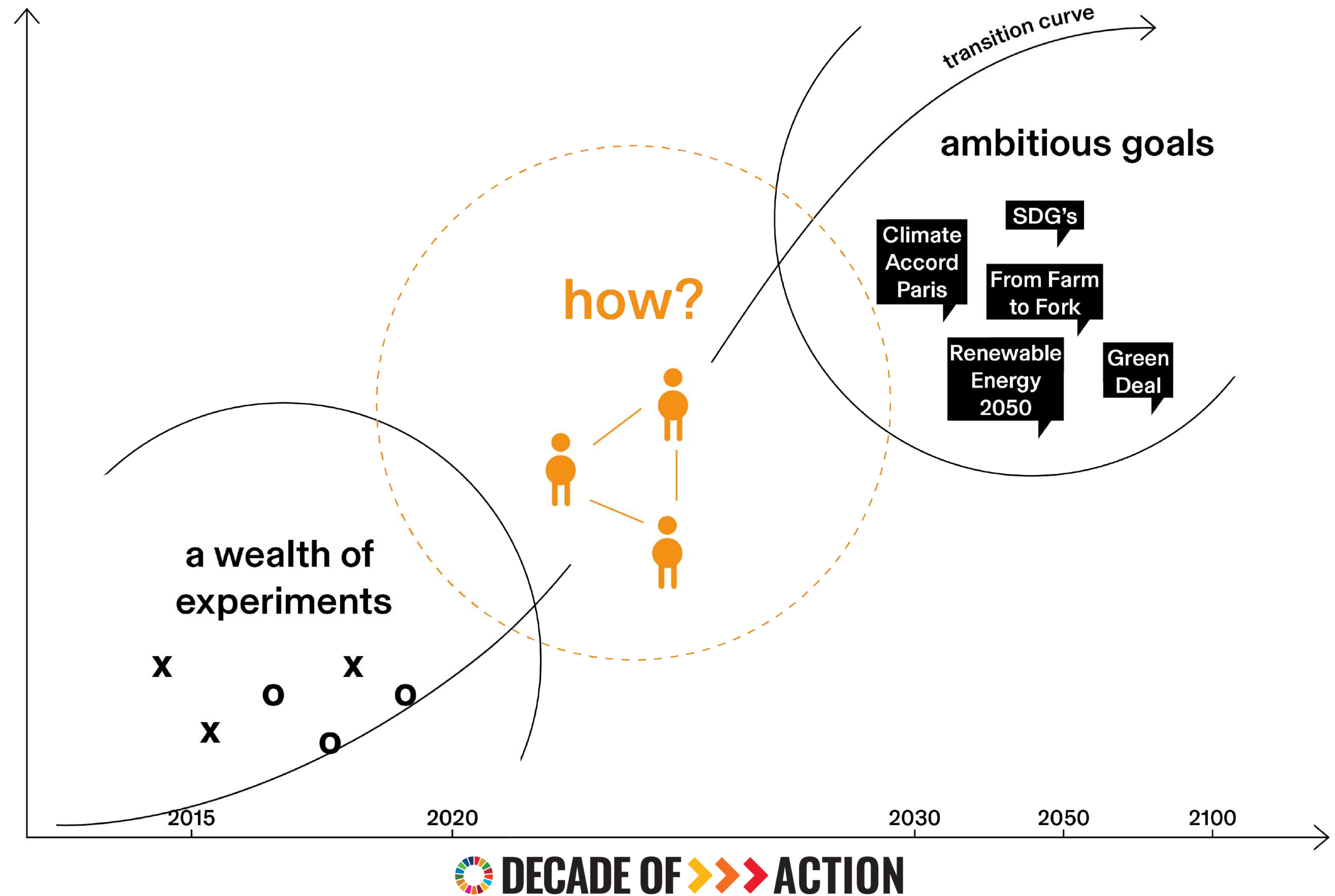

In november 2014 was in Gent sprake van ongeveer vierduizend autodelers. Vandaag zijn dat er zo'n 8.500, een verdubbeling.

De Wever denkt niet dat het traditionele autobezit zal voortduren. “Kijk naar het immense succes van fietsdelen vandaag al in Antwerpen. Ik verwacht dat ook bij de auto.”

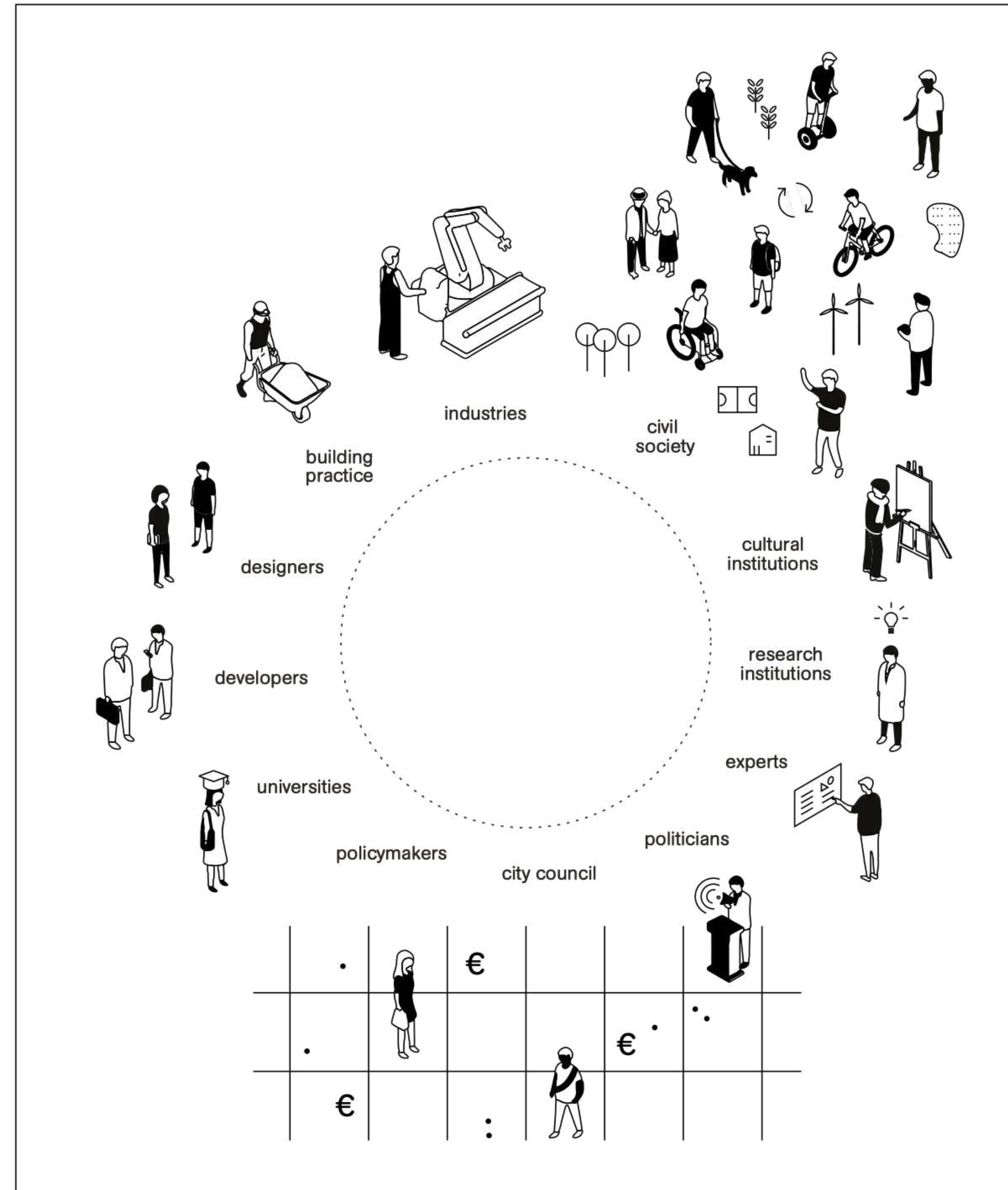
De vele experimenten tellen
nog niet op tot de ambitieuze
doelen... De diverse actoren
zitten vast in een lock-in...
Hoe wel?

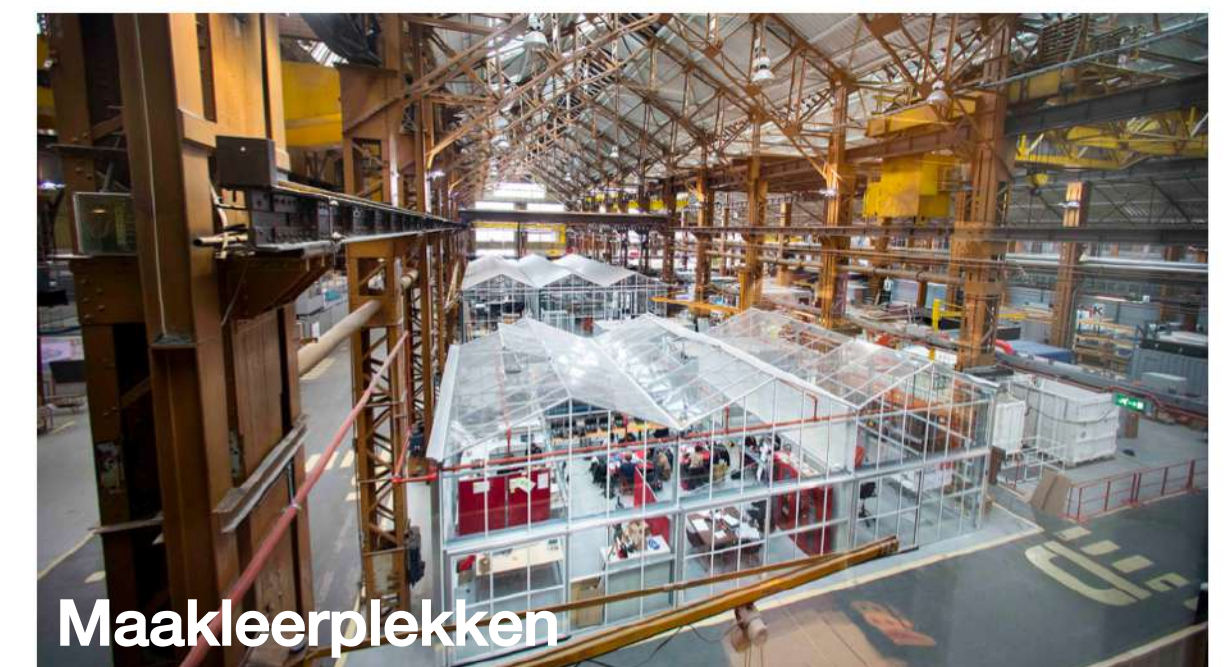
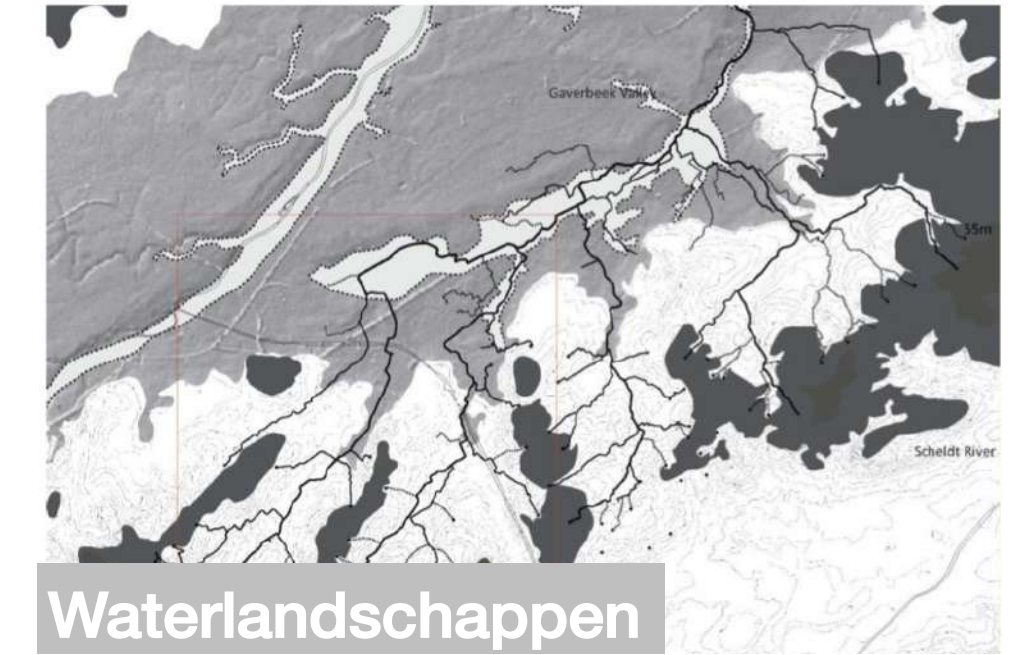
Niet vanuit één belang of bril...

Krachten/hefbomen van diverse posities & expertises poolen

Door in te zetten op effectieve partnerschappen binnen de quadruple helix bundelen we de krachten van de overheid, het bedrijfsleven, de academische wereld en de civil society. Vanuit eenieders expertise kunnen we een reeks grote werven definiëren en 'incuberen': samen bepalen we het werkproces voor de operationalisering van deze toekomstplekken.

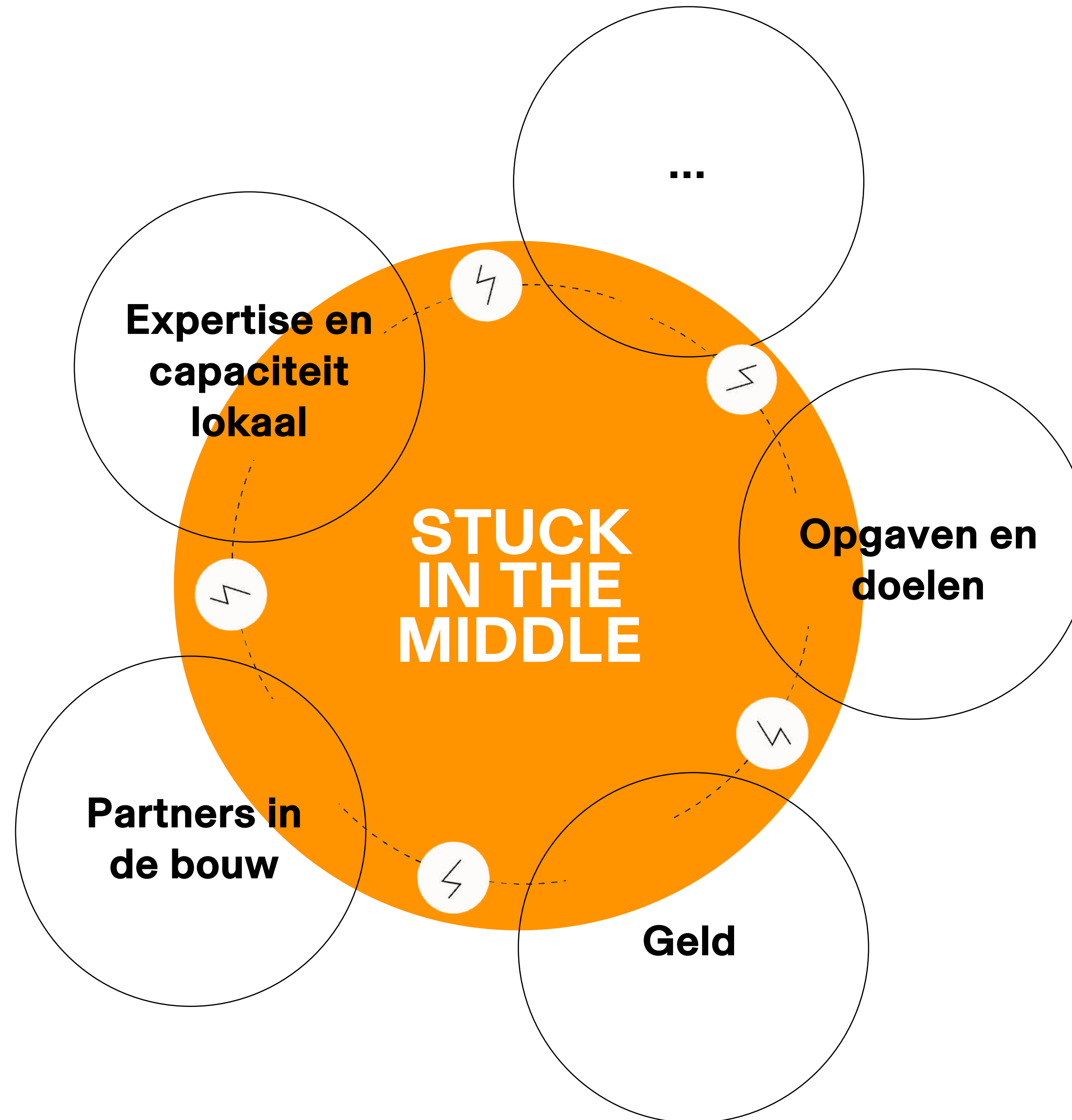
De Grote Verbouwing 2020–2030

Hoe dan? Kan niet!

Verschillende partijen komen tot de realisatie dat we vastzitten in afgeleide disciplines en werkvelden.

Tegelijk is Covid-19 een oproep naar mobilisatie en versnelling.

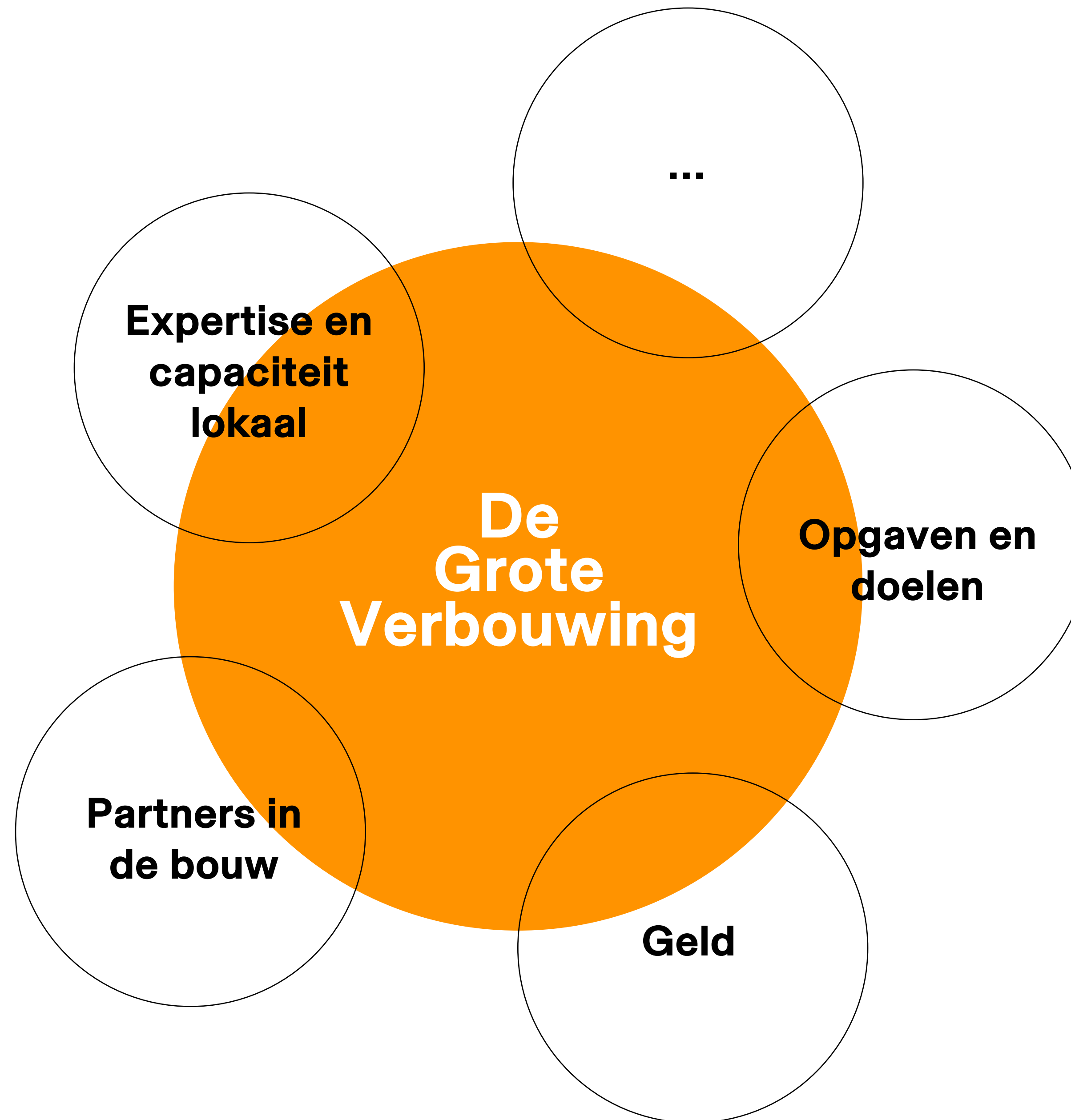

Hoe dan? Kan niet!

Verschillende partijen komen tot de realisatie dat we vastzitten in afgeleide disciplines en werkvelden.

Tegelijk is Covid-19 een oproep naar mobilisatie en versnelling.

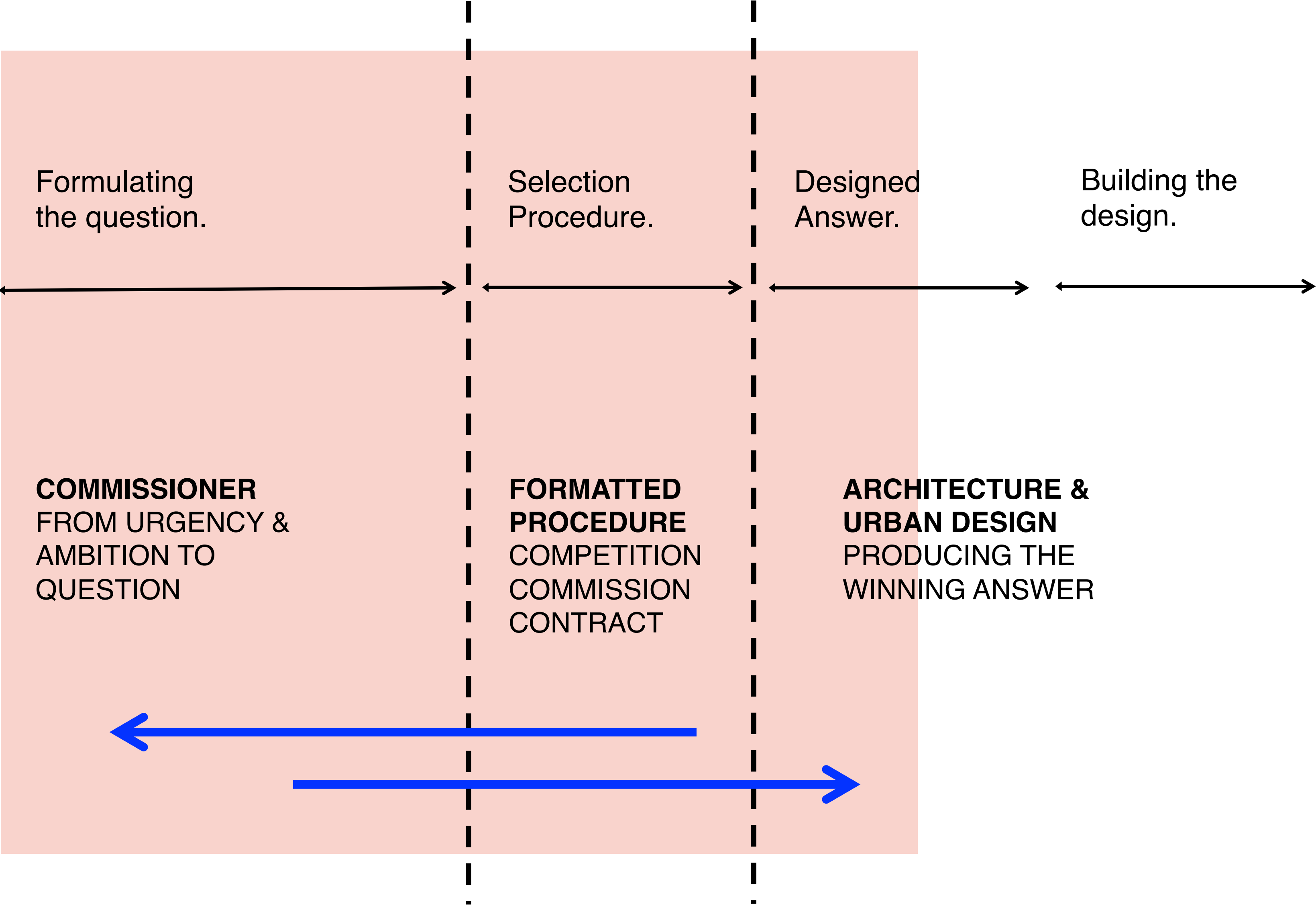
- I. De laatste twee decennia bouwden we collectief aan nieuwe kennis en ervaring. Nu ligt de kans om hiermee aan de slag te gaan en verder te bouwen aan wat we al weten.
- II. We besloten om de krachten te bundelen (VITO, SERV, Koen Schoors, overheden, ...) in een traject 'De Grote Verbouwing' om te werken aan deze versnelde uitvoering.
- III. Dit traject voorziet een neutrale maatschappelijke werkruimte waar capaciteiten en inzichten van verschillende partijen en actoren samenkomen.

WINVORM

Procedure voor gekende, typische vragen?

Of kunnen/moeten we de procedure ook mee koppelen aan de ontwikkeling van toekomstgerichte opdrachten en projecten? En hoe?

Ondersteuning bij ontwikkeling van opdrachten?

**Staan de lokale
initiatiefnemers en
overheden alleen voor
deze enorme opgave?**

**Staan de lokale
initiatiefnemers en
overheden alleen voor
deze enorme opgave?**

Neen.

**Staan de lokale initiatiefnemers
en overheden alleen voor deze
enorme opgave?**

Neen.

Drie cases, drie transities

- 1. Schoolomgevingen als
hefbomen voor andere
mobiliteit en luchtkwaliteit**

ONZE
REN
REN

IK WA
CREDIT

HELP
IK
STIK

WIL
SCHON
LUCH

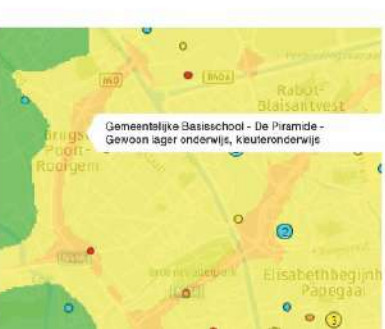
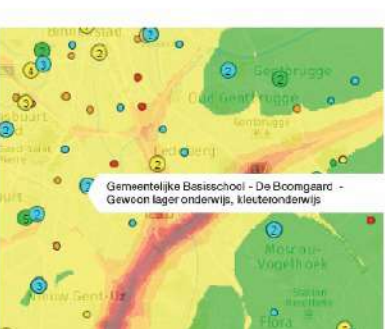
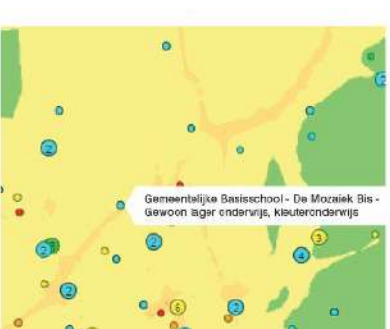
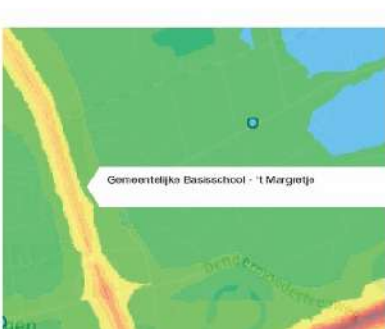
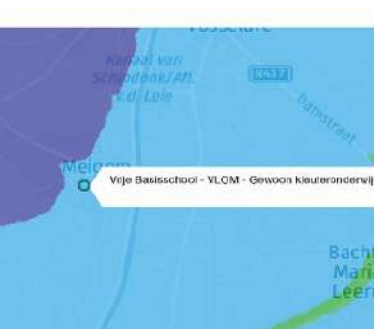
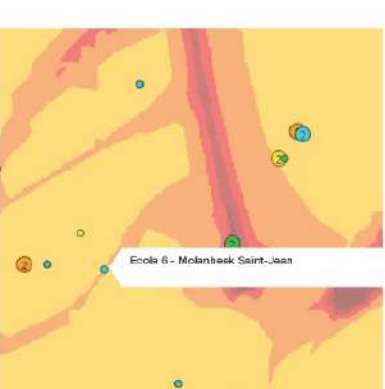
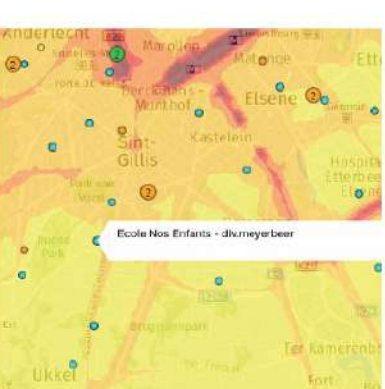
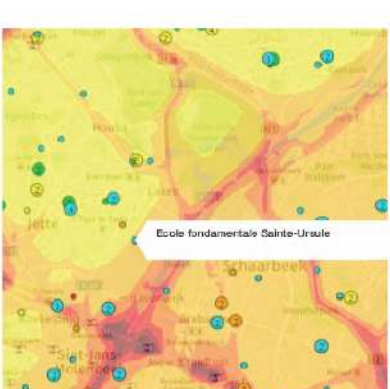
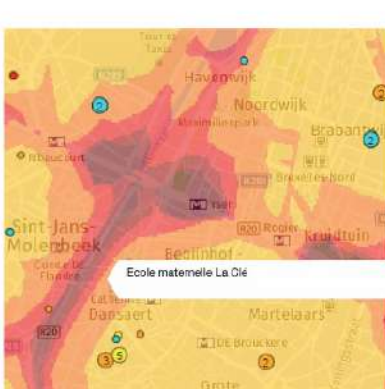
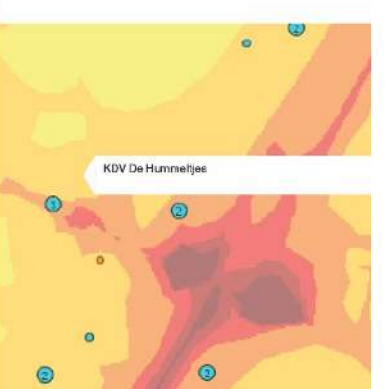
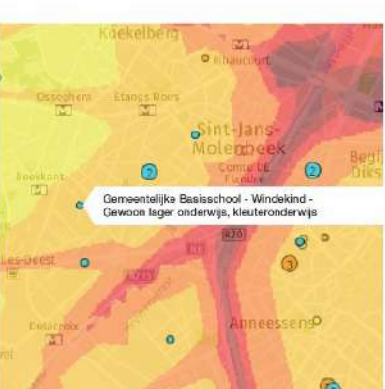
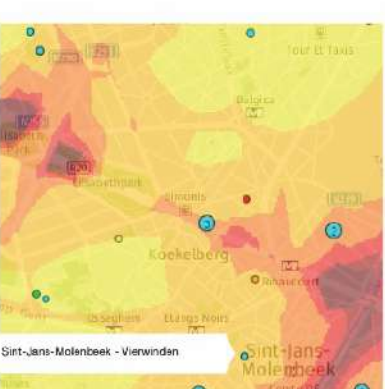
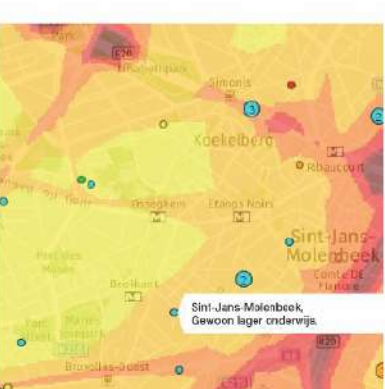
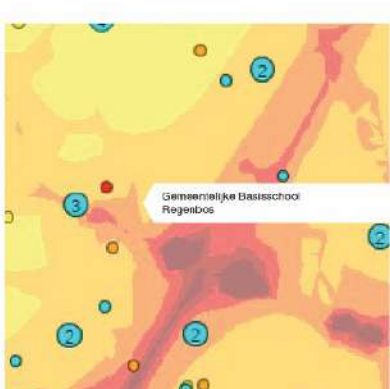
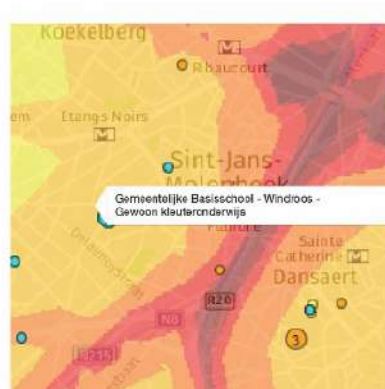
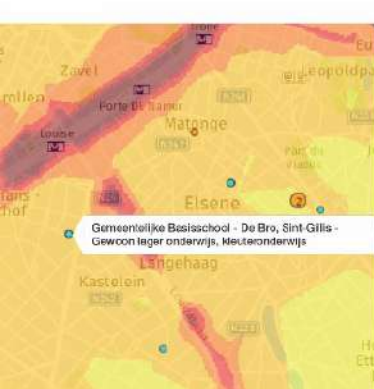
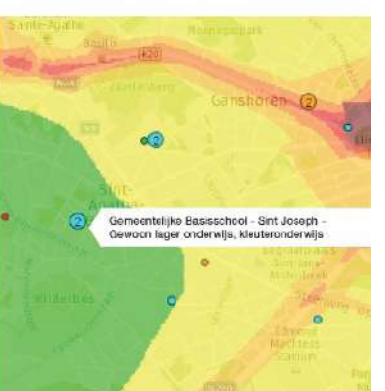
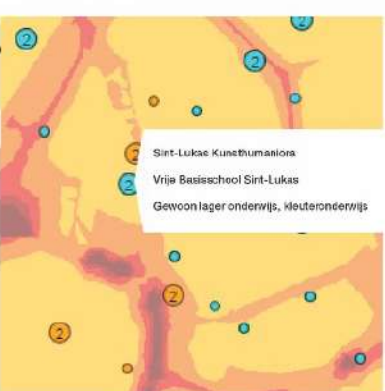
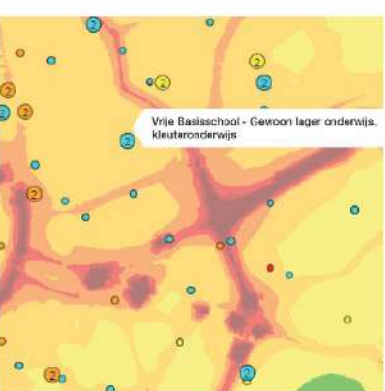
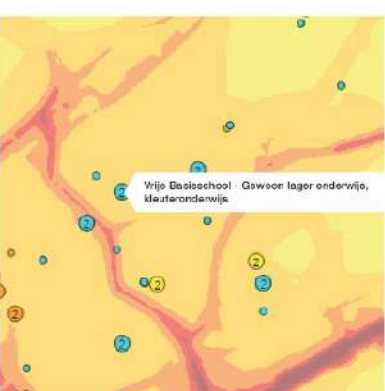
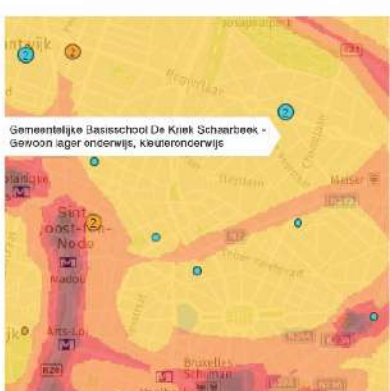
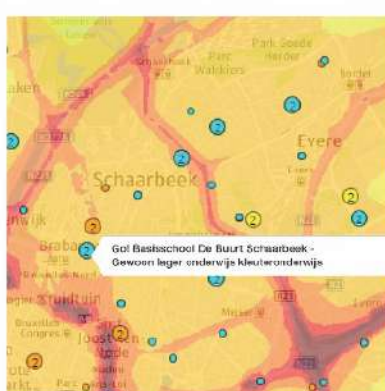
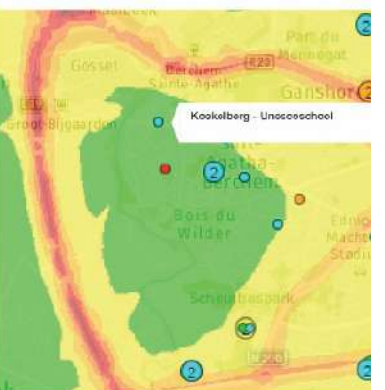
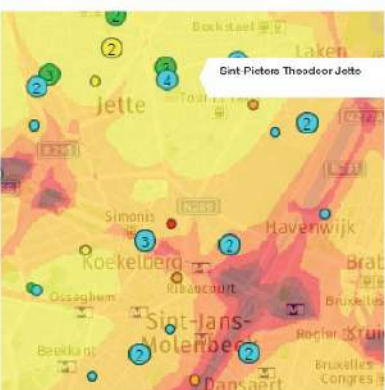
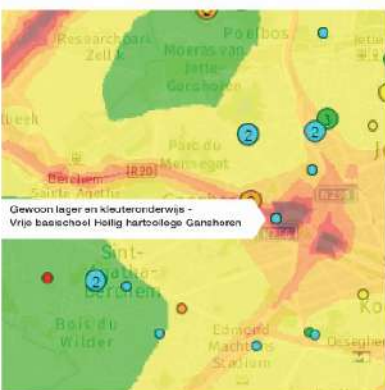
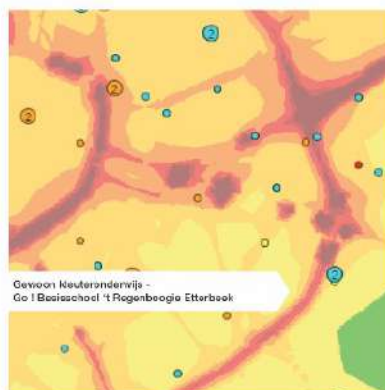
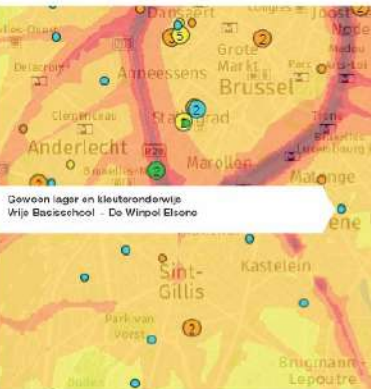
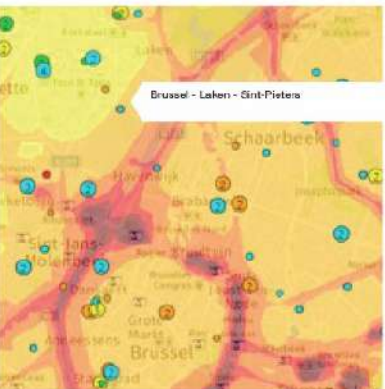
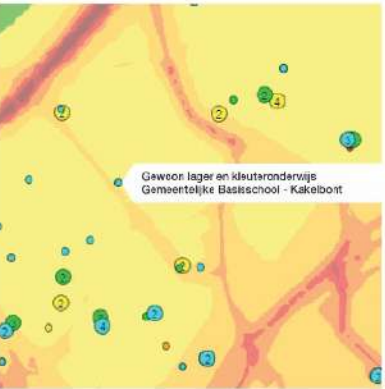
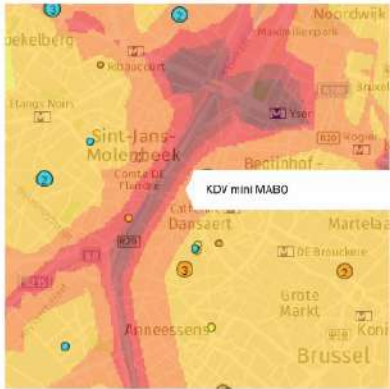
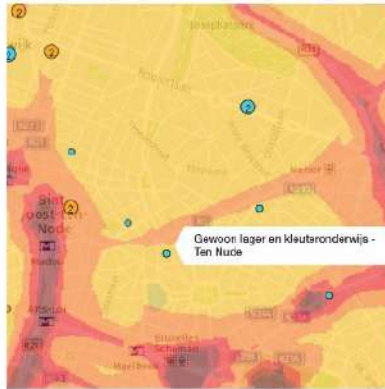
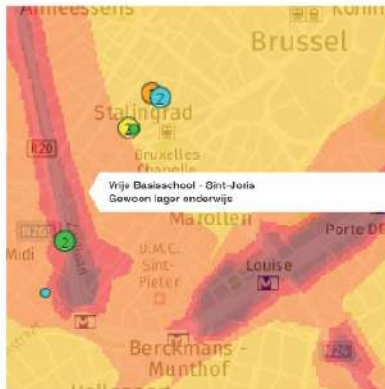
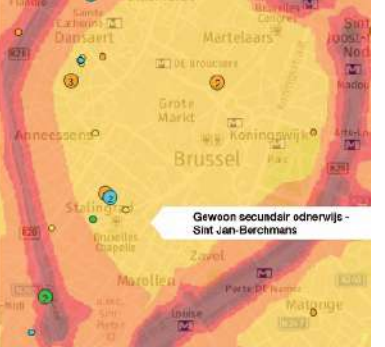
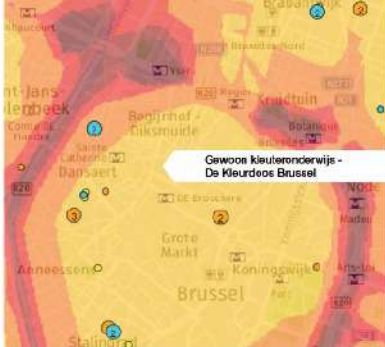
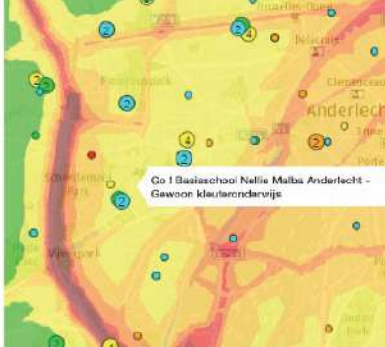
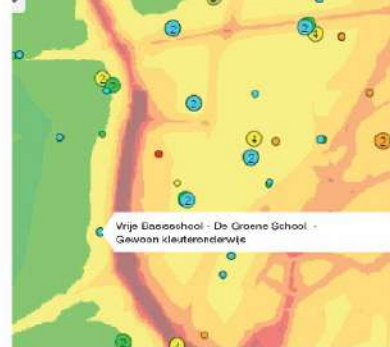
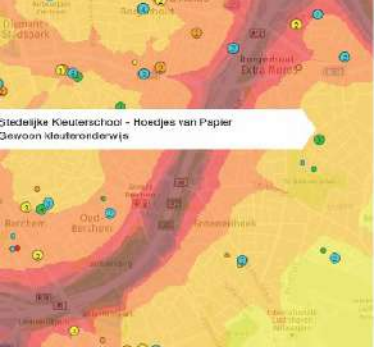
IK WIL
SCHONE
LUCHT
!

IK WIL
SCHONE
LUCHT

KINDEREN
IK KEN

HELP!
IK
STIK

SEC
ENF
TOUFENT

CALL FOR ACTION on parents, students and school management who want to transform their school environment to facilitate a better public space, mobility and air quality.

**Air for Schools
working sessions**

(c) Tim Van de Velde

Draaiboek schoolstraten in Brussel

Leidraad voor de installatie van een schoolstraat in Brussel,
voor gemeentes en scholen.

BRUSSEL - situering

BRUSSEL - vandaag

BRUSSEL - morgen

BRUSSEL - snelle ingrepen - paaltjes

VLAAMSE STEENWEG - SUPERBLOCK!

De westelijke helft van de Vlaamse Steenweg is gesitueerd binnen het fijnmazig netwerk van de vijfhoek van Brussel. Aan westelijke zijde geeft de straat uit op de zeer drukke kleine ring (met illegaal slechte luchtkwaliteit), aan zuidelijke zijde verbindt de Sleutelstraat de steenweg met de Dansaertstraat, aan oostelijke zijde geeft ze uit op de Varkensmarkt. Binnen het huidige circulatieplan is het een sluipweg.

In Barcelona, een stad met een dambordpatroon heeft men het roer radicaal omgegooid. Waar er vroeger geen hiërarchie bestond tussen de straten en alle straten allemaal even bereikbaar waren voor het autoverkeer, heeft men de korrel waarbinnen doorgaand verkeer zich mag verplaatsen vergroot. Het resultaat is een systeem van 'superblocks' waarbinnen wel nog plaats is voor bestemmingsverkeer en leveringen maar ook plaats vrijkomt andere dingen. Het is een omvorming van een stad voor auto's naar een stad op maat van de mensen. Er ontstaan veilige fietsnetwerken, rustige straten, ruimte om te spelen, ruimte voor groen,...

Ook Brussel kan het roer omkeren en kiezen voor een meer leefbare, veilige en gezonde stad.

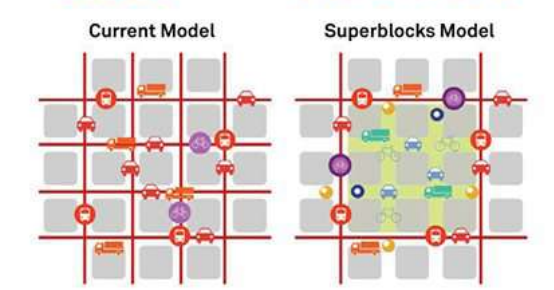
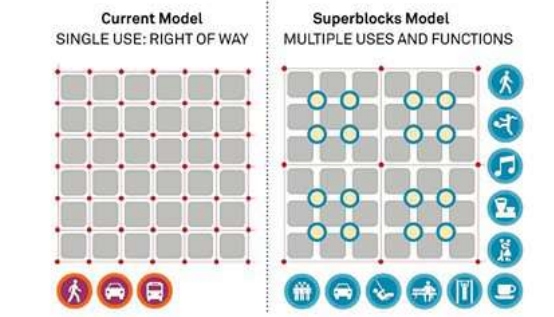
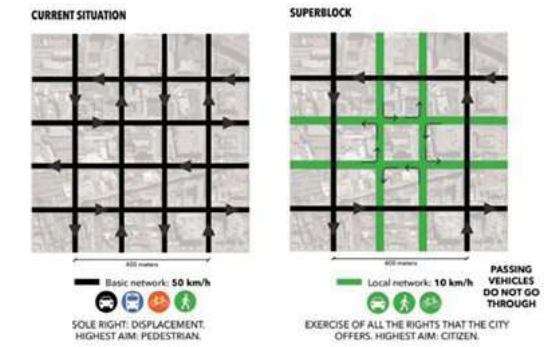
VOOR

NA

Road hierarchy in a Superblock model

BARCELONA

**Staan de lokale initiatiefnemers
en overheden alleen voor deze
enorme opgave?**

Neen.

Drie cases, drie transities

- 1. Schoolomgevingen als
hefbomen voor andere
mobiliteit en luchtkwaliteit.**
- 2. Lokale coalities tussen
landbouw en natuur pakken
wateropgave aan.**

Hoe dan? Kan wel!

Water+Land+Schap

Als er een kader is dat afgestemd is op lokale initiatiefkracht, en waarbij bestaande kennis, middelen en instrumenten gebundeld worden aangeboden, dan kunnen we veel sneller verder + van elkaar leren!

**Hoe West-Vlaamse
boeren om water
smeken: ‘Niets groeit
hier’**

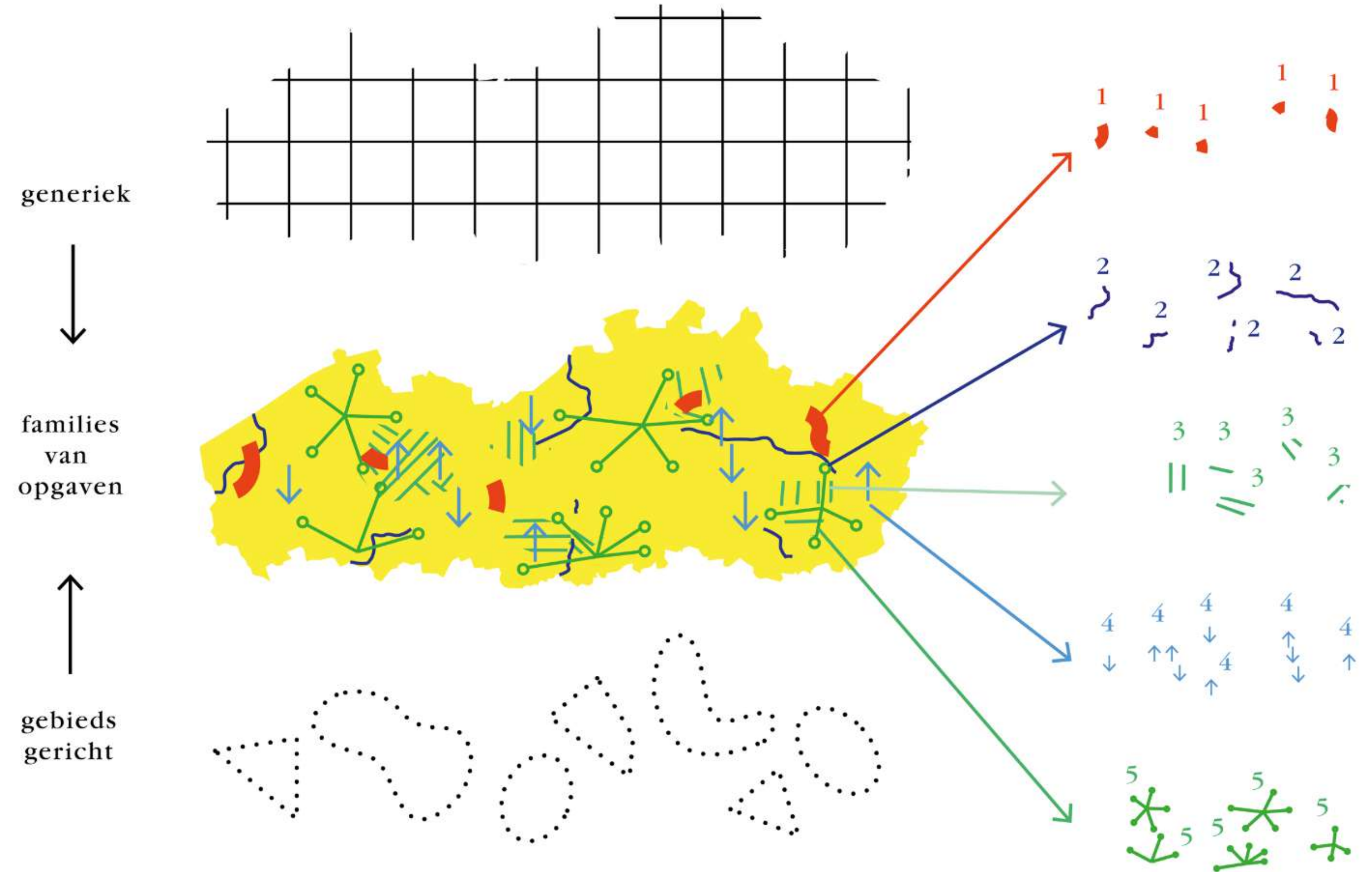
‘Ik kan niets doen behalve
toekijken hoe mijn klaver
verschroeit.’

Hoe dan? Kan wel!

Water+Land+Schap

Als er een kader is dat afgestemd is op lokale initiatieffkracht, en waarbij bestaande kennis, middelen en instrumenten gebundeld worden aangeboden, dan kunnen we veel sneller verder + van elkaar leren!

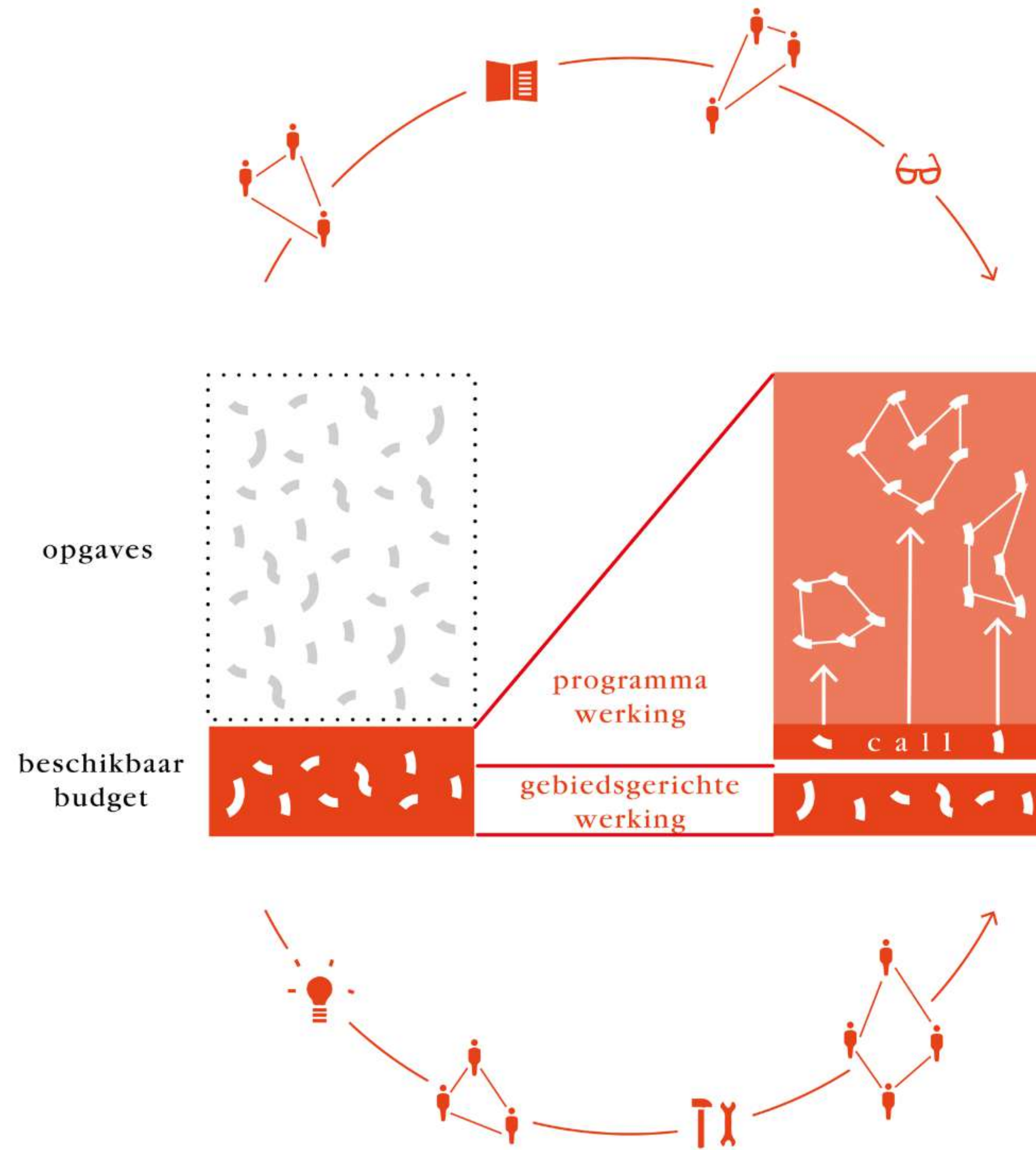
- I. De overweldigende complexiteit kunnen we opbreken in 'families van opgaven'...

Hoe dan? Kan wel!

Als er een kader is dat afgestemd is op lokale initiatiefkracht, en waarbij bestaande kennis, middelen en instrumenten gebundeld worden aangeboden, dan kunnen we veel sneller verder + van elkaar leren!

- I. De overweldigende complexiteit kunnen we opbreken in 'families van opgaven'...
- II. ...en uitschrijven in programma's...

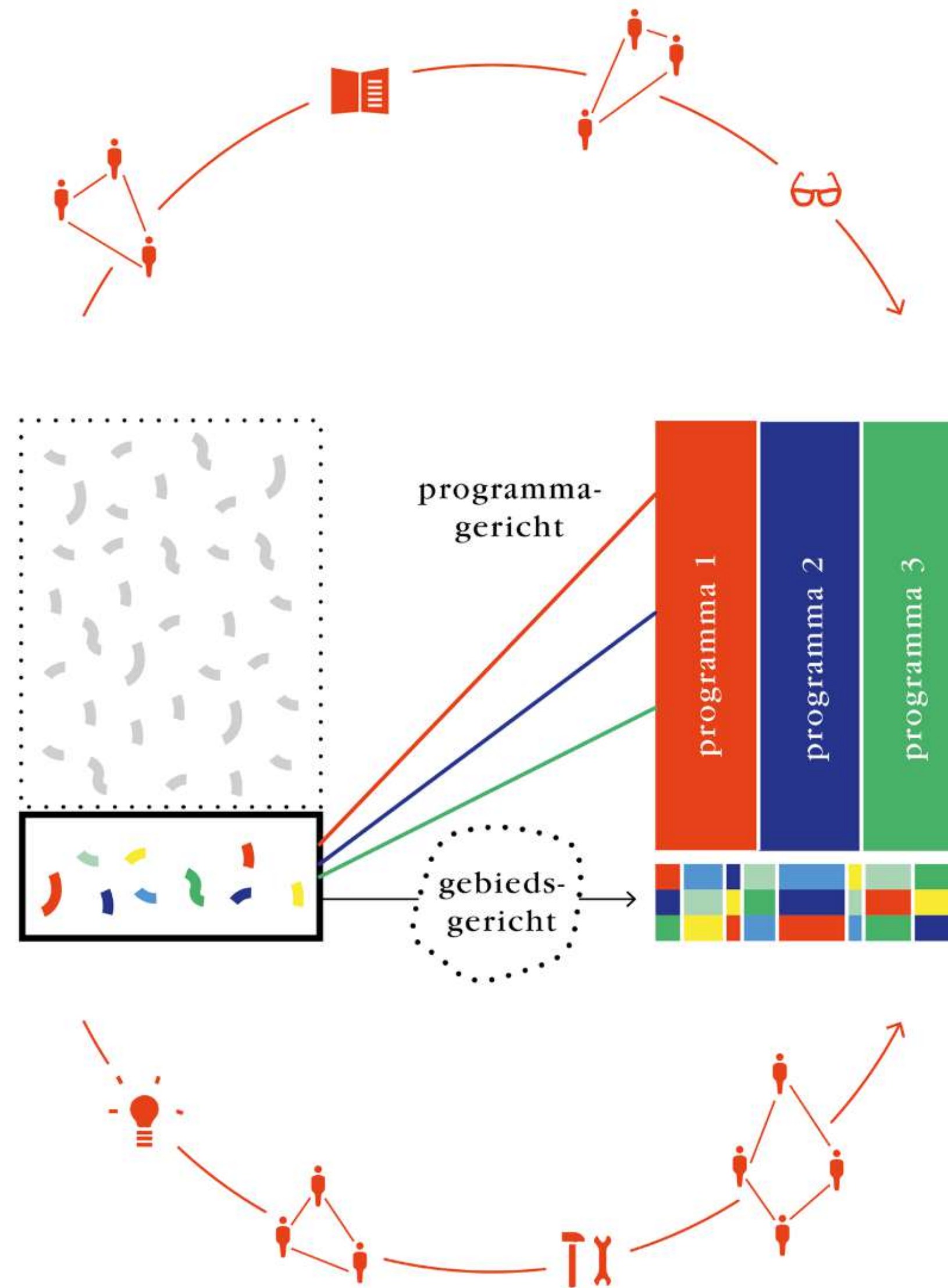

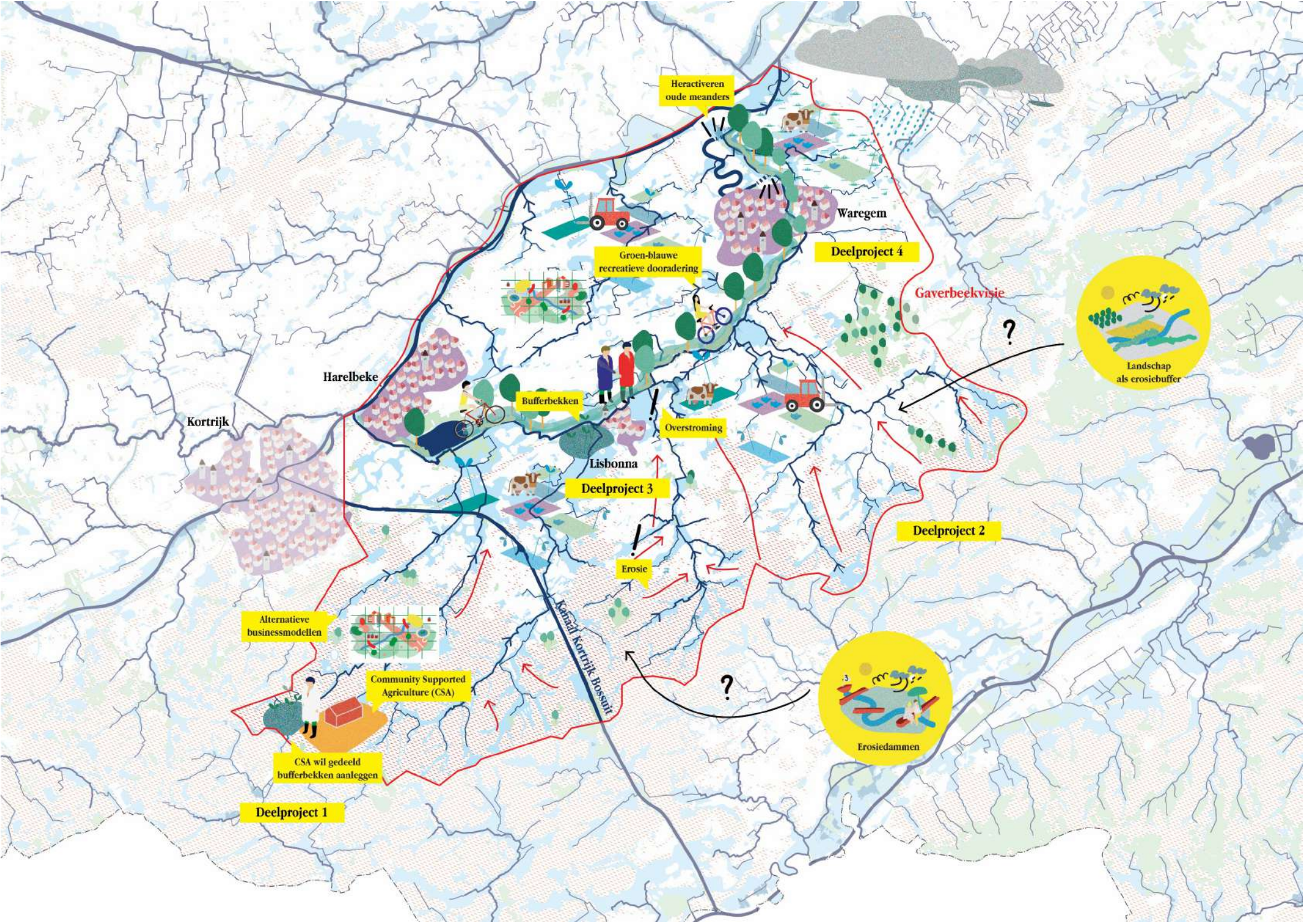
Hoe dan? Kan wel!

Water+Land+Schap

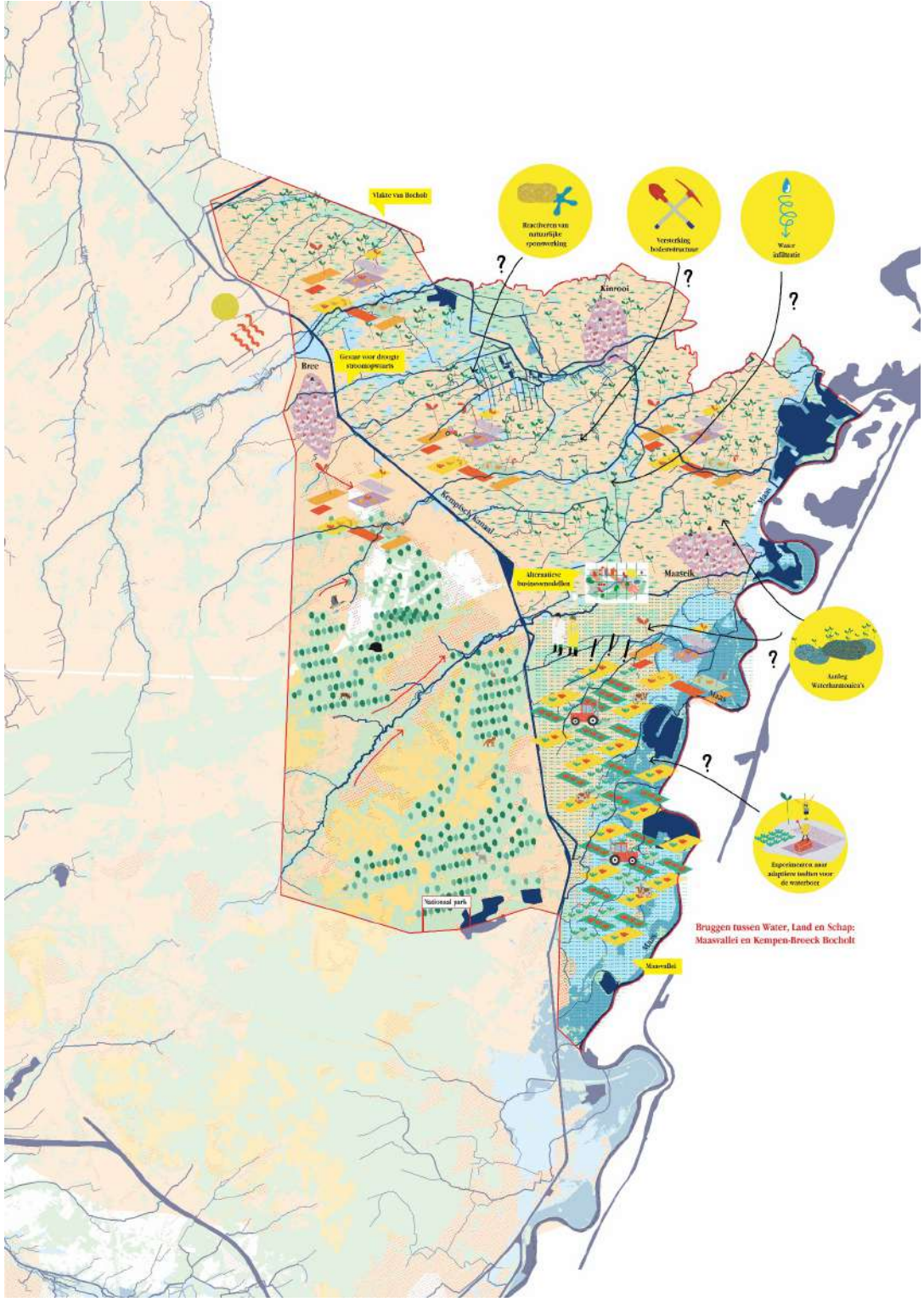
Als er een kader is dat afgestemd is op lokale initiatiefkraft, en waarbij bestaande kennis, middelen en instrumenten gebundeld worden aangeboden, dan kunnen we veel sneller verder + van elkaar leren!

- I. De overweldigende complexiteit kunnen we opbreken in 'families van opgaven'...
- II. ...en uitschrijven in programma's...
- III. ...een uitbreiding van het gebiedsgericht aanpakken van 'families van opgaven'.

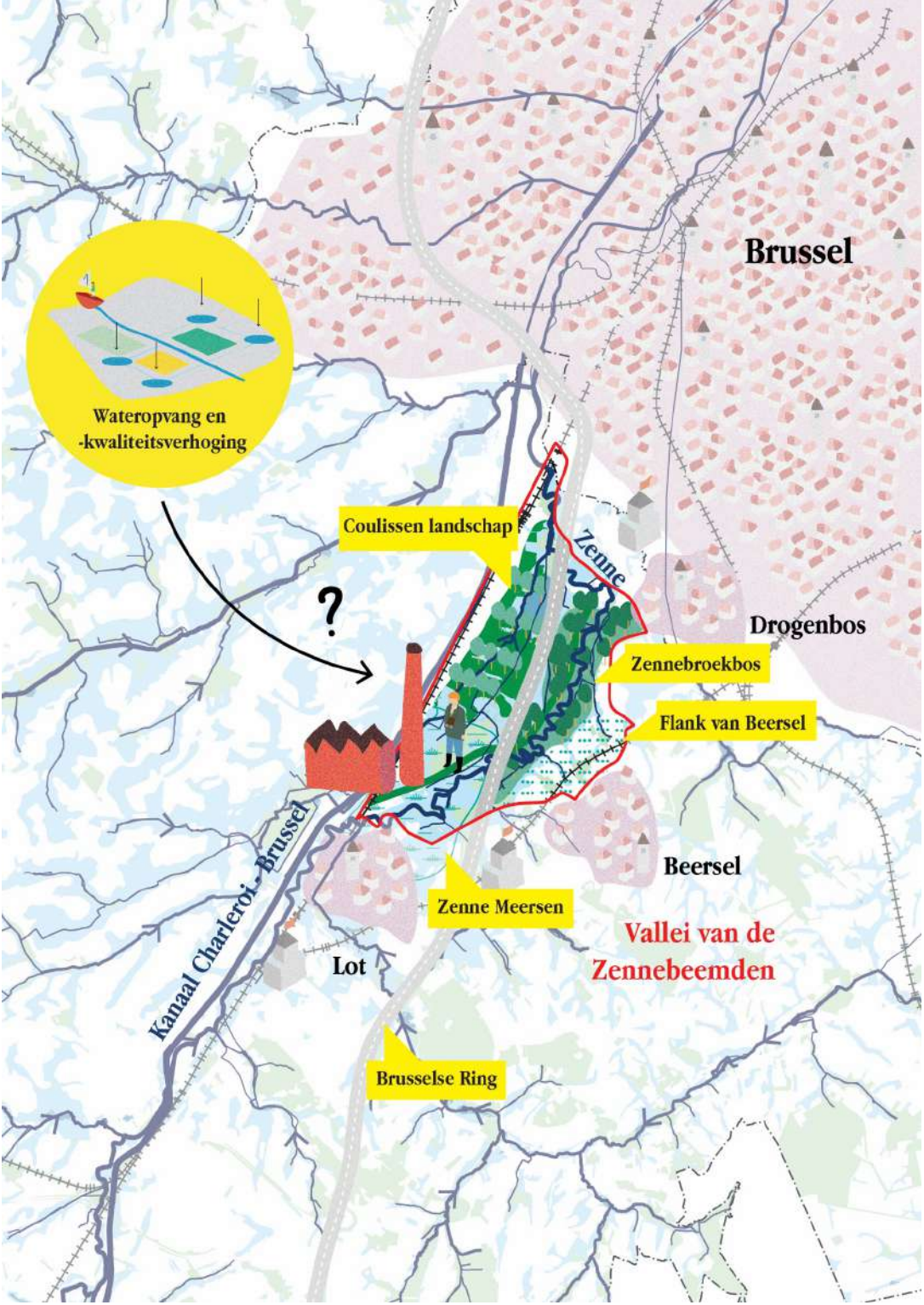

Gaverbeek

Maasvallei - Kempenbroek

Zennebeemden

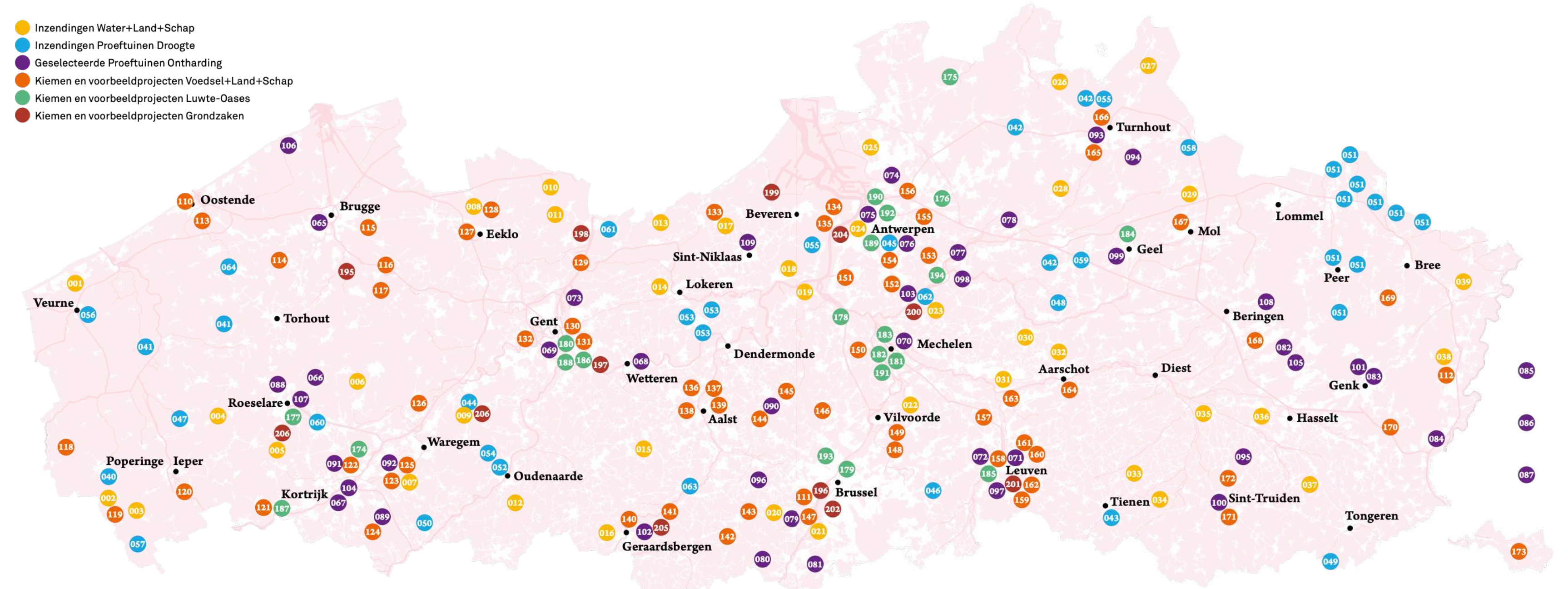
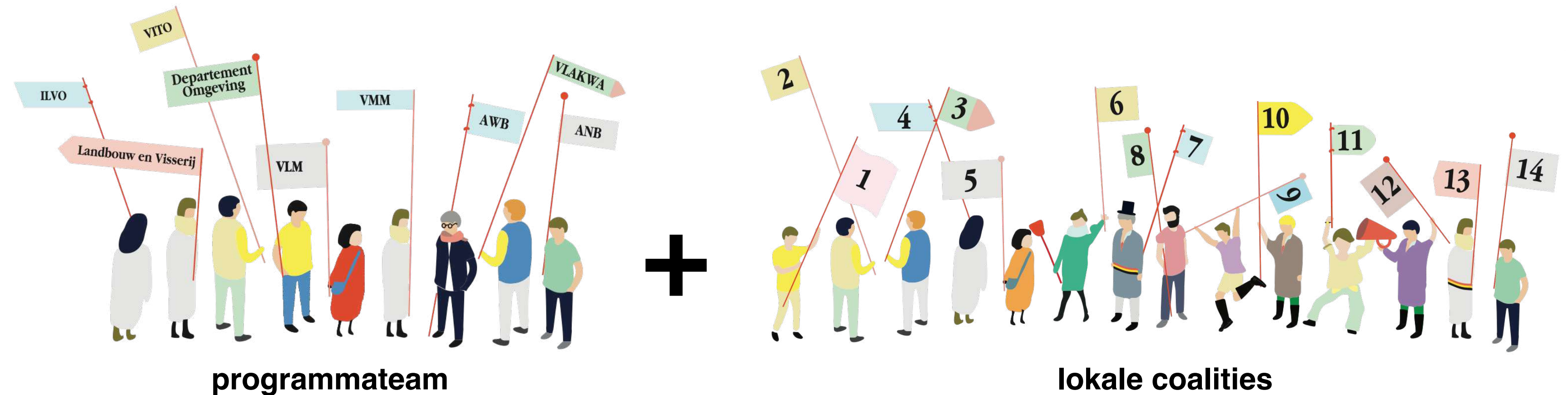
Hoe dan? Kan wel!

Programmawerking

In samenwerking met verschillende partners ontwikkelde AW het concept van de 'programmawerking'. Daarbij focussen we niet op één gebied of plek, en passen we ons ook geen generieke aanpak toe op het hele gewest / land, maar kijken we naar 'families van opgaven' die op verschillende plekken tegelijk voorkomen.

In een programma worden meerdere lokale coalities ondersteund: via subsidie en/of door kennis van experts en bovenlokale beleidsmakers. Tegelijkertijd kunnen bovenlokale (overheids-)organisaties leren van de lessen van op het terrein en hun beleid aanpassen op de reële vraagstukken en drempels.

Op deze manier gaat niet alle energie naar één uitzonderlijke pilot, maar wordt gebouwd aan methodes en tools voor vermenigvuldiging en versnelling.

Het Open Ruimte Platform werkt als incubator voor een 'confetti' van realisaties in verschillende programma's in Vlaanderen. Telkens begeleidt een programmamateam van verschillende Vlaamse overheden en experts een reeks lokale coalities. [>> meer info over het Open Ruimte Platform](#)

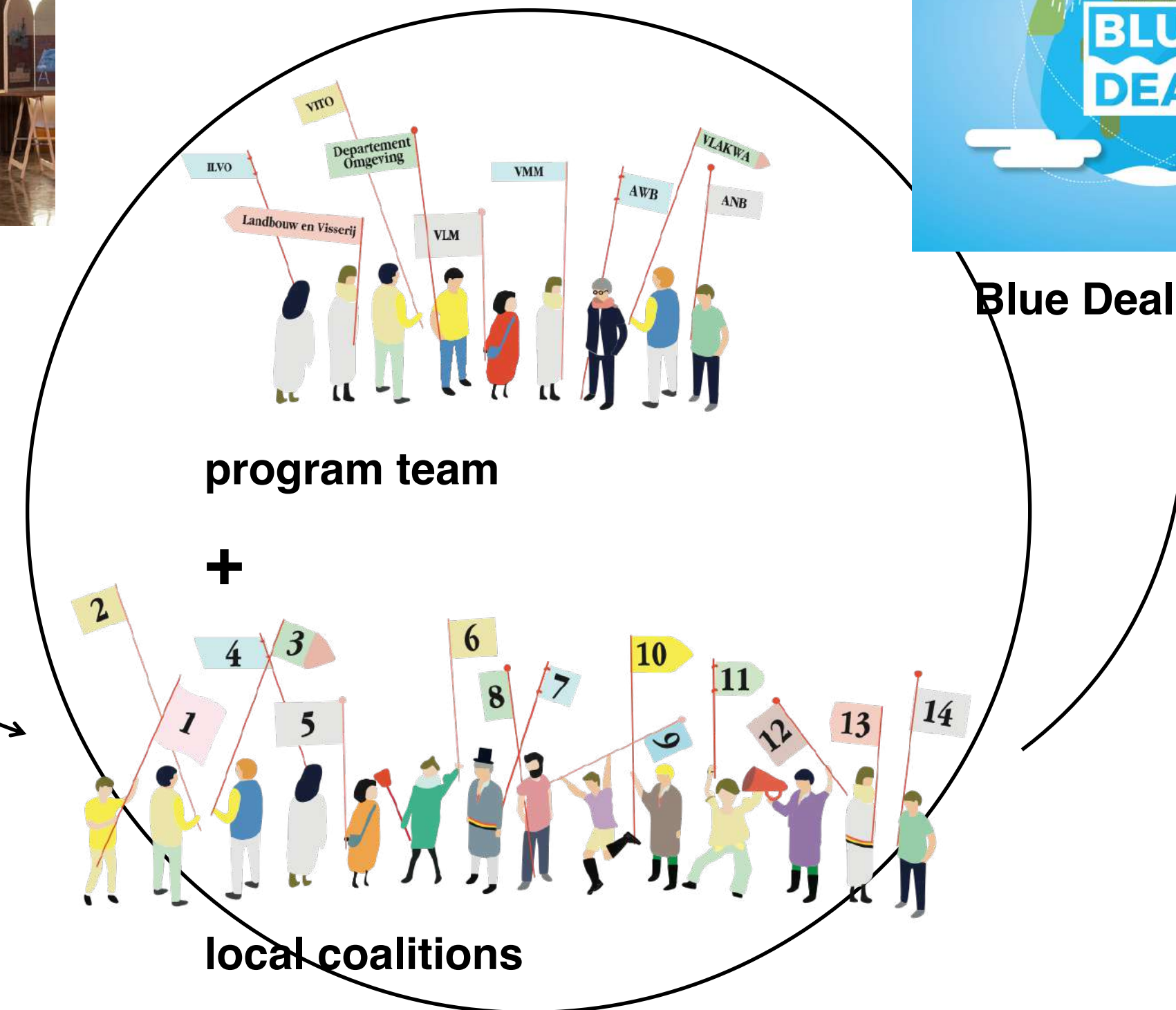
Hoe dan? Kan wel!

Water+Land+Schap

Water+Land+Schap als bewijs dat de missing link kan overbrugd worden via een geïntegreerde programma-aanpak.

**Open Space
Offensive**

**Staan de lokale initiatiefnemers
en overheden alleen voor deze
enorme opgave?**

Neen.

Drie cases, drie transities

- 1. Schoolomgevingen als
hefbomen voor andere
mobiliteit en luchtkwaliteit.**
- 2. Lokale coalities tussen
landbouw en natuur pakken
wateropgave aan.**
- 3. Beheer van openbare ruimte
als hefboom voor klimaat-
adaptatie, gezondheid en
mobiliteitsshift.**

Hoe dan? Kan wel!

Kopgroep Stedelijk Beheer
10 sleutels voor het beheer
van de toekomst

- I. Aan de hand van een testwijk in vier steden analyseren we wat de rol van beheer nu al is en hoe die in het licht van de grote opgaven kan evolueren.

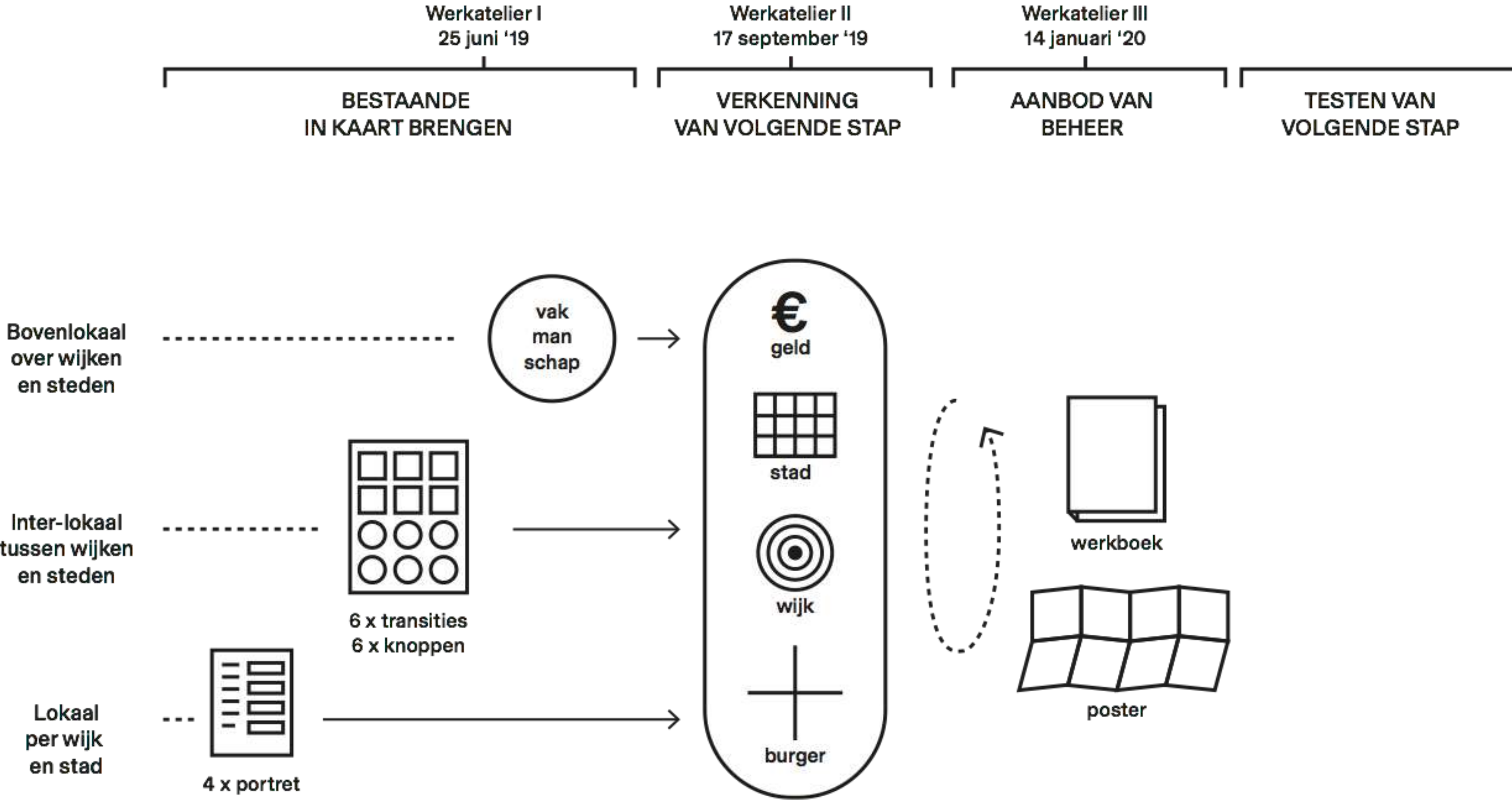

Hoe dan? Kan wel!

Kopgroep Stedelijk Beheer

10 sleutels voor het beheer van de toekomst

- I. Aan de hand van een testwijk in vier steden analyseren we wat de rol van beheer nu al is en hoe die in het licht van de grote opgaven kan evolueren.
- II. Op basis van wat er reeds gebeurt in de wijk, maar ook kijkend naar waar we vastlopen werden er vier expert-adviezen uitgevoerd die moesten dienen om de uitgangspunten voor een bredere en toekomstgerichte beheerpraktijk scherp te stellen.

Hoe dan? Kan wel!

Kopgroep Stedelijk Beheer 10 sleutels voor het beheer van de toekomst

- I. ...
- II. ...
- III. Stadsbeheer is vanuit verschillende taakstellingen actief in die publieke ruimte. De beheerpraktijk gaat over verschillende thema's en domeinen tegelijk en werkt fundamenteel integrerend.

Water / biodiversiteit

Mobiliteit

Energie

Zorg

Circulaire economie

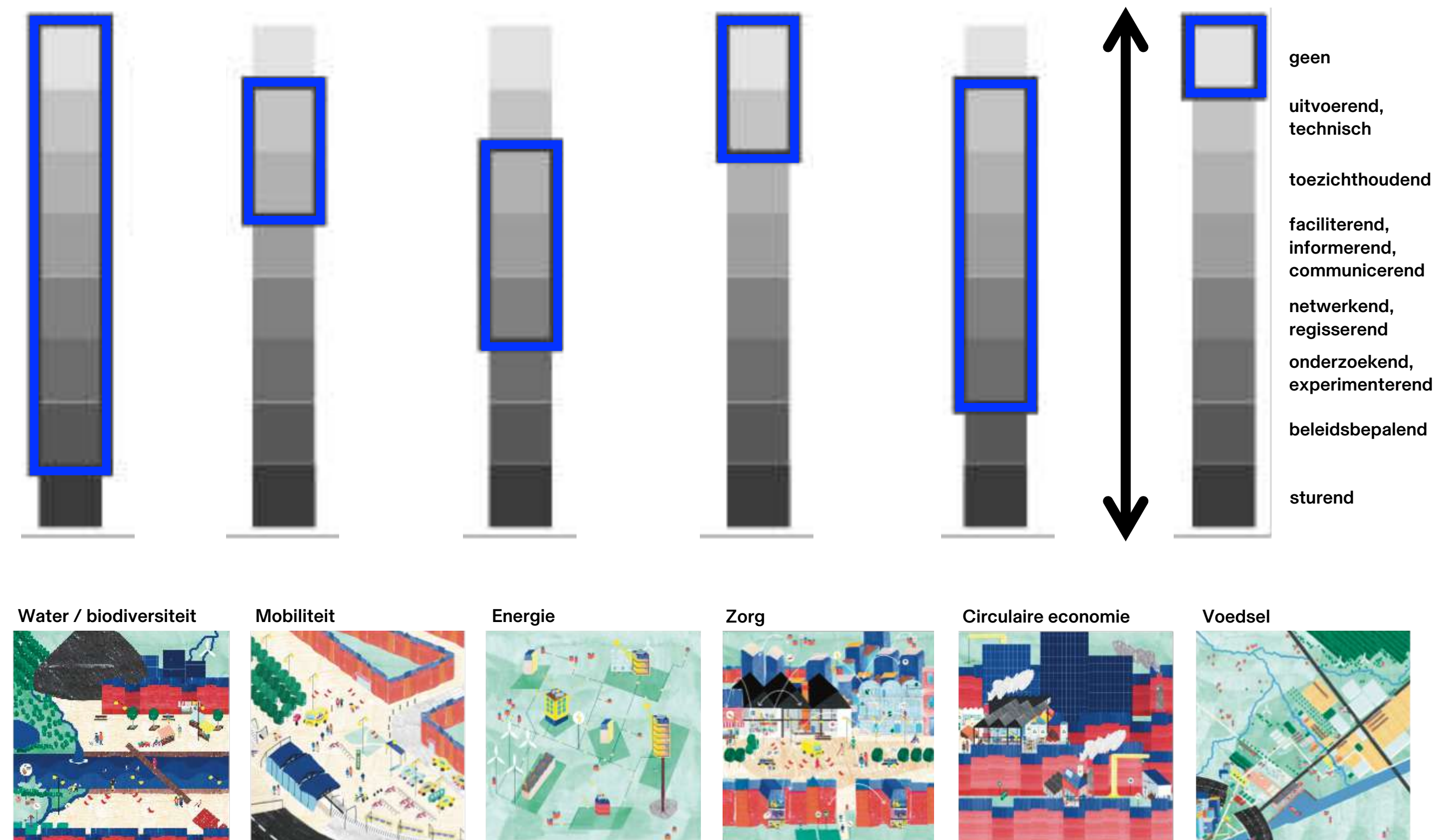
Voedsel

Hoe dan? Kan wel!

Kopgroep Stedelijk Beheer 10 sleutels voor het beheer van de toekomst

- I. ...
- II. ...
- III. Stadsbeheer is vanuit verschillende taakstellingen actief in die publieke ruimte. De beheerpraktijk gaat over verschillende thema's en domeinen tegelijk en werkt fundamenteel integrerend.
- IV. De beheerder van de toekomst kan vanuit zijn bestaande skills en taken verschillende grote opgaven tegelijk aansturen en op steeds meer vlakken ook een strategische rol op zich nemen.

Hoe dan? Kan wel!

City Deal

City deal als methode om niet elke gemeente apart te laten werken, maar gezamenlijk expertise en uitvoering te vergroten of te versnellen.

Agenda Stad

[Home](#) [City Deals](#) [Actueel](#) [Evenementen](#) [Over Agenda Stad](#) [Europese Agenda Stad](#)

[← naar alle City Deals](#)

Openbare Ruimte

in uitvoering

 Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Leiden

 Stedelijke transformatie

 [Lees de tekst van de City Deal](#)

 Ministerie van LNV, Ministerie van BZK

Agenda Stad

Op donderdag 29 oktober 2020 gaat de City Deal Openbare Ruimte van start. Dan ondertekenen de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Leiden en de ministeries van BZK en LNV de City Deal. Andere partners volgen later dit jaar.

De City Deal Openbare Ruimte gebruikt een onderzoekende en ontwerpende aanpak om tot geïntegreerde oplossingen te komen voor de grote druk op het gebruik, beheer en de inrichting van onze leefomgeving. De verschillende transitie- en verdichtingsopgaven leveren steden namelijk grote organisatorische en financiële uitdagingen op. Alleen door de opgaven

**Staan de lokale initiatiefnemers
en overheden alleen voor deze
enorme opgave?**

Neen.

Drie cases, drie transities

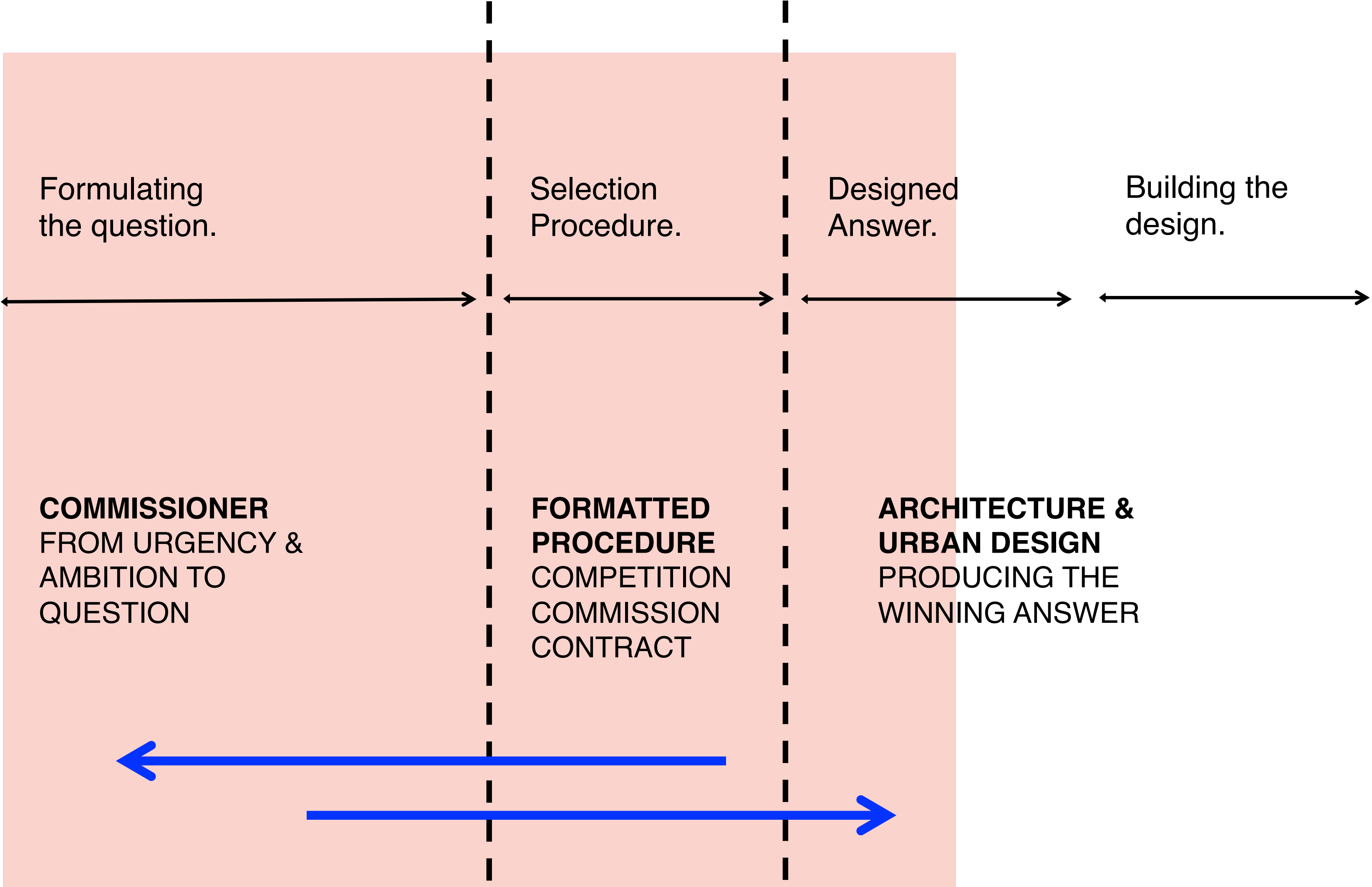
- 1. Schoolomgevingen als
hefbomen voor andere
mobiliteit en luchtkwaliteit.**
- 2. Lokale coalities tussen
landbouw en natuur pakken
wateropgave aan.**
- 3. Beheer van openbare ruimte
als hefboom voor klimaat-
adaptatie, gezondheid en
mobiliteitsshift.**

WINVORM

Procedure voor gekende, typische vragen?

Of kunnen/moeten we de procedure ook mee koppelen aan de ontwikkeling van toekomstgerichte opdrachten en projecten? En hoe?

Kan WINVORM meer stroomopwaarts werken, de besturen en initiatiefnemers ondersteunen in het formuleren van toekomstgerichte opdrachten, in het maken van de koppeling met bovenlokale instellingen en hefboomen, en in het structureren van gelijktijdige realisatie?

Ondersteuning bij ontwikkeling van opdrachten?

Hoe dan? Kan niet!

Verschillende partijen komen tot de realisatie dat we vastzitten in afgeleide disciplines en werkvelden.

Tegelijk is Covid-19 een oproep naar mobilisatie en versnelling.

- I. De laatste twee decennia bouwden we collectief aan nieuwe kennis en ervaring. Nu ligt de kans om hiermee aan de slag te gaan en verder te bouwen aan wat we al weten.
- II. We besloten om de krachten te bundelen (VITO, SERV, Koen Schoors, overheden, ...) in een traject 'De Grote Verbouwing' om te werken aan deze versnelde uitvoering.
- III. Dit traject voorziet een neutrale maatschappelijke werkruimte waar capaciteiten en inzichten van verschillende partijen en actoren samenkomen.

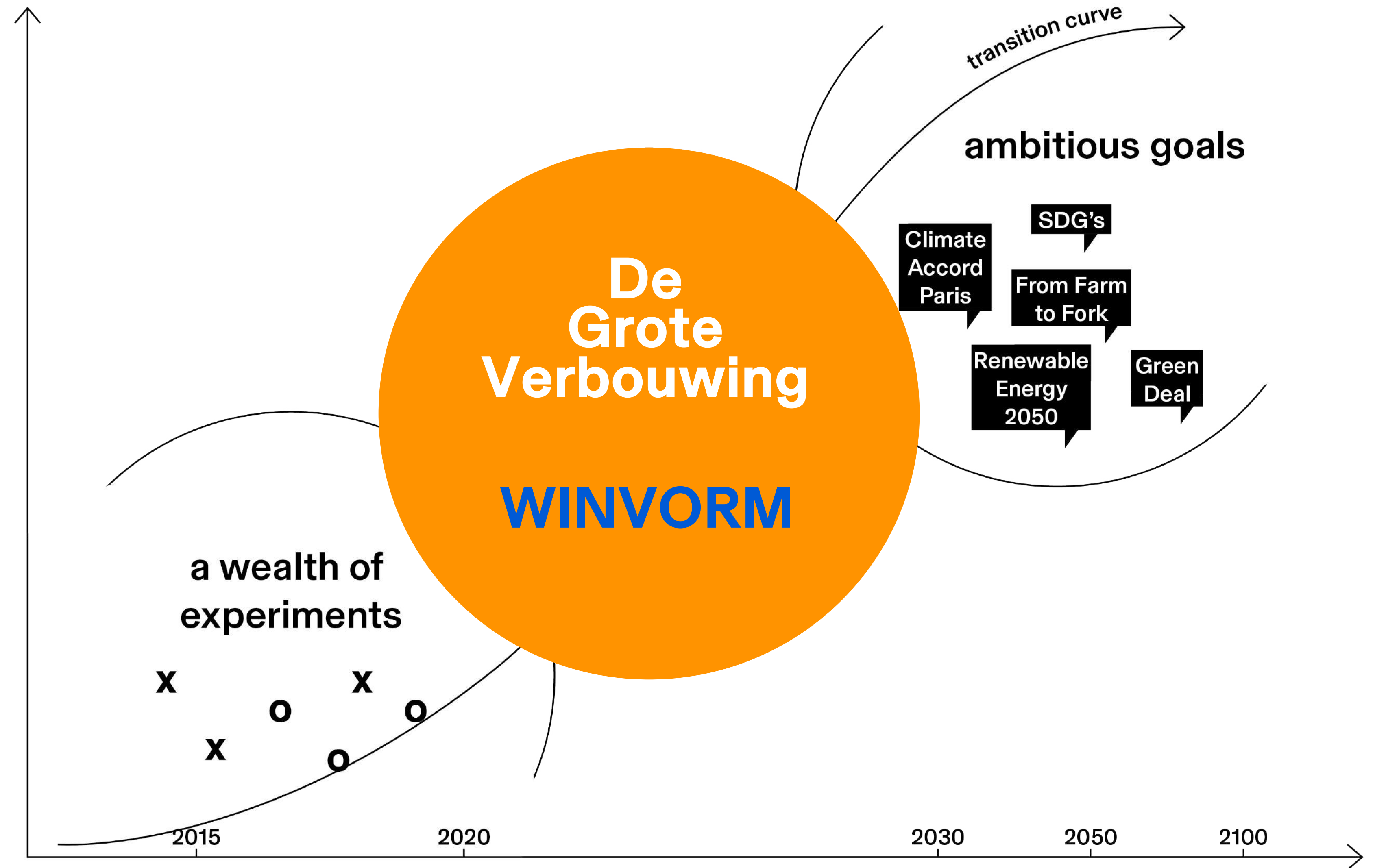
Veel meer dan plannen en visies is de 'passage à l'acte' de grote uitdaging. We moeten een 'grote verbouwing' structureren.

Maar wie en waar?

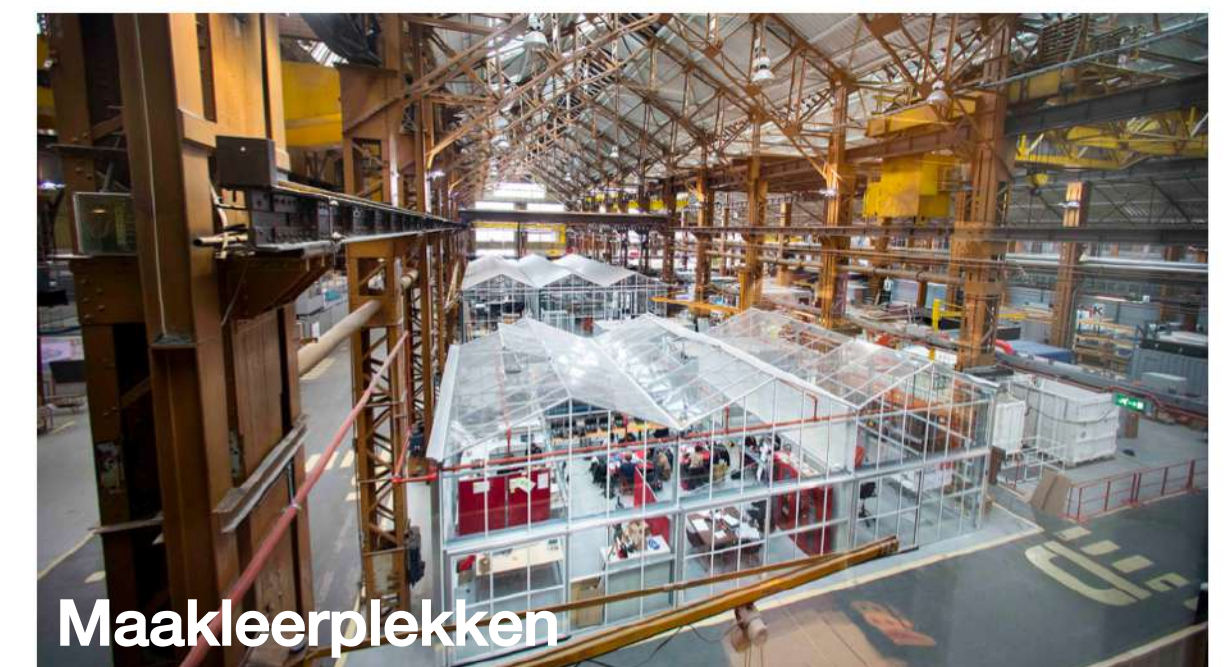
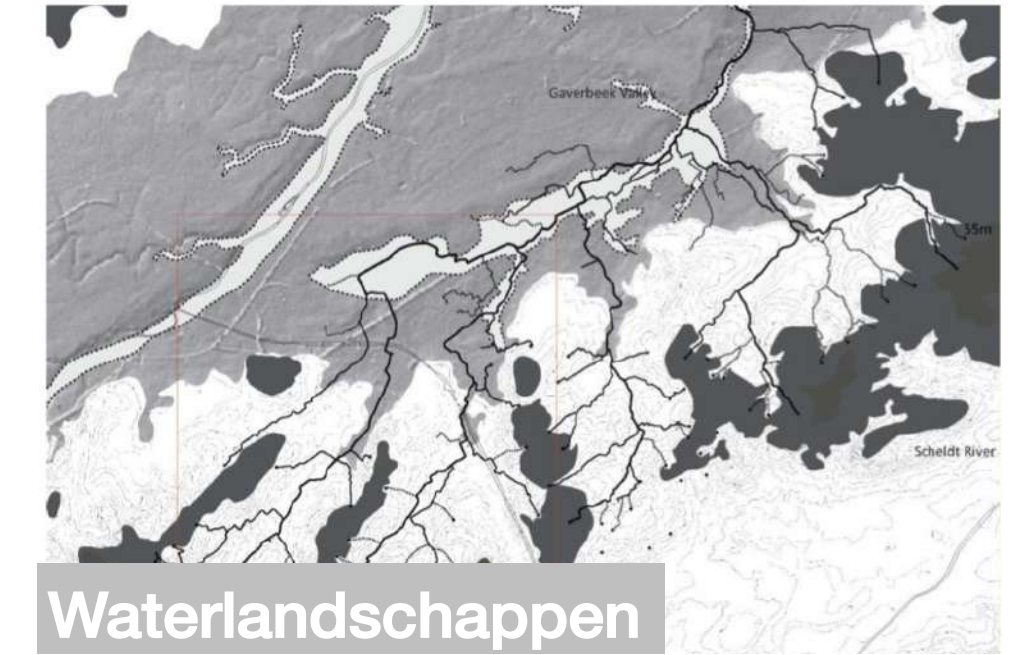

How do we achieve the #GlobalGoals by 2030?

- Mobilize everyone, everywhere
- Demand urgency and ambition
- Design new innovations and solutions

De Grote Verbouwing 2020–2030

De Grote Verbouwing 2020-2030

Hoe omkaderen en ondersteunen we de
ontwikkeling en realisatie van de projecten
voor de volgende 10 jaar?

1 december 2020
Online sessie WinVorm

Joachim Declerck
Stichter & directeur, innovatieplatform Architecture Workroom Brussels
Professor, Architecture and Spatial Transformation, Ghent University & EPFL
Namens het initiatief en partnerschap "De Grote Verbouwing 2020-2030"

